

การดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของ
เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา
**Elderly Quality of Life Promotion Performances of Kamphangphet Municipality,
Rattaphum District, Songkhla Province**

ธิดารัตน์ ศิริสกุล

Thidarat Sirisakul

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration
Prince of Songkla University**

2554

ชื่อสารนิพนธ์ การดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
ของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา
ผู้เขียน นางธิดารัตน์ ศิริสกุล
สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบ

.....
(ดร.อนุ เจริญวงศ์ระชัย)

.....ประธานกรรมการ
(ดร.อนุ เจริญวงศ์ระชัย)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ จันทร์เพชร)

.....กรรมการ
(ดร.ชาติ ไตรจันทร์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิชัย กาญจนสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ชื่อสารนิพนธ์ การดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
ของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา

ผู้เขียน นางธิดารัตน์ ศิริสกุล

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร 2) เพื่อศึกษาความต้องการการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยผู้สูงอายุจำนวน 562 คน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 240 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนาพื้นฐาน และวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical product and Service Solutions) เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและใช้สถิติทดสอบที (t-test) และสถิติทดสอบเอฟ (F-test) และการทดสอบค่าเฉลี่ยเชิงพหุ (Multiple Comparison) ด้วยวิธีการ LSD

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีรายได้จากการประกอบอาชีพด้วยตนเอง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่แน่นอน ส่วนใหญ่มีรายได้พอกินพอใช้ ไม่มีเหลือ หากรายได้ไม่เพียงพอก็จะขอเพิ่มจากบุตรหรือคู่สมรส ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับครอบครัวตัวเอง และได้รับความอบอุ่นจากบุตรหลานในระดับมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อยู่ในระดับมาก โดยผู้สูงอายุมีความพึงพอใจต่อโครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุสูงที่สุด

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจ เพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้สูงอายุระหว่าง 60-69 ปี มีความพึงพอใจมากกว่าผู้สูงอายุ 70 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ผู้สูงอายุที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจ แตกต่างกับผู้สูงอายุที่ไม่ได้เรียนหนังสือ และผู้สูงอายุที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001

การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อยู่ในระดับมาก โดยผู้สูงอายุต้องการให้เทศบาลจัดแพทย์ เข้าบริการตรวจสุขภาพผู้สูงอายุ และต้องการให้จัดบริการสาธารณสุขที่จำเป็น เช่น น้ำดื่มสะอาด น้ำประปา ไฟฟ้า เป็นต้น

ผลการเปรียบเทียบความต้องการ เพศหญิงมีความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตมากกว่าเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้สูงอายุที่มี อายุ การศึกษา รายได้ แตกต่างกัน มีความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของ เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา ในด้านความพึงพอใจเทศบาลตำบล กำแพงเพชรควร จะสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ โดยเพิ่มความหลากหลายของโครงการและ กิจกรรม โดยคำนึงถึงเพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ นอกจากนี้ควรพัฒนาคุณภาพการบริการ ด้านการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถ ตอบสนองความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ อีกด้วย

Minor Thesis Title Elderly Quality of Life Promotion Performances of
Kamphangphet Municipality, Rattaphum District, Songkhla Province

Author Mrs. Thidarat Sirisakul

Major Program Public Administration

Academic Year 2010

Abstract

The 2 objectives of the study on Elderly Quality of Life Promotion Performances of Kamphangphet Municipality, Rattaphum District, Songkhla Province were 1) to study the satisfaction of elderly with the practices in the promotion of quality of life in elderly of Kamphangphet Municipality; 2) to find out the need of quality of life promotion in elderly. The research populations were 240 Taro Yamane sampling subjects out of 562 elderly with state stipend. Questionnaires were used in data collecting. Data were analyzed with basic descriptive statistics and computerized program of SPSS for Windows to find out frequency, percentile, mean, standard deviation, t-test, F-test and LSD for multiple comparison.

The findings revealed that the majority of the elderly were with elementary education, having their own occupations with unstable monthly income, enough for the living not for the savings, in case of need they asked for money from sons/daughters or husband/wife, most of them lived with the family with security in life at the highest.

For the satisfaction: data analysis indicated their highest satisfaction with the promotion of quality of life in elderly of Kamphangphet Municipality that is the highest satisfaction to project on The Elderly of Gratitude Day.

The comparative levels of satisfaction showed that female subjects had higher satisfaction than male subjects significantly at 0.05; elderly between 60-69 years of age had higher satisfaction than elderly over 70 years of age significantly at 0.05; elderly with higher than secondary education showed different levels of satisfactions with illiterate seniors, elementary and secondary educated seniors significantly at 0.001

For the need of quality of life promotion: data analysis indicated the need at high which Elderly need to health service from the municipality and need to have received an utilities such as drinking water, water supply, and electricity.

The comparative levels of need showed that female need quality of life promotion higher than male significantly at 0.05; elderly with different age, education and income showed no difference in the need.

For the suggestions: Kamphangphet municipality should provide creative innovation with diversity of projects and activities in responding with gender, age education and income. Service efficiency in the promotion of quality of life in elderly should promote as well, so as to be able to keep up with the need of the elderly.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ เรื่อง การดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา ฉบับนี้ได้รับคำแนะนำจากดร.อนุ เจริญวงศ์ รัศมี อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ จันทรเพ็ชรและดร.ชาลี ไตรจันทร์ กรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขสาระสำคัญของเนื้อหาอย่างละเอียด ถี่ถ้วน ตลอดจนให้คำปรึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีประโยชน์อย่างมากแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยรู้สึกเป็นพระคุณยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา ที่ได้สนับสนุนทุนการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตมาโดยตลอด และขอขอบคุณ คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ที่ให้คำปรึกษาแนะนำ เอื้อเฟื้อข้อมูล และให้ความช่วยเหลือในทุกๆด้าน และขอขอบคุณผู้สูงอายุที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณคุณตาวิเชียรและคุณยายทิพย์สุดา สุขนชาภิรมย์ ณ พัทลุง อันเป็นที่เคารพรักที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจมาโดยตลอด และขอขอบคุณความรัก ความห่วงใย จากคุณพ่อผล คุณแม่ละม้าย ศิริสกุล ตลอดจนญาติมิตรทั้งหลายที่คอยให้กำลังใจจนจบการศึกษา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต MPA 18 ทุกท่านที่ก้าวเดินมาด้วยกัน จนมีวันนี้ สุดท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณ ผู้มีพระคุณที่ไม่ได้เอ่ยนามซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจจนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยมอบเป็นกตัญญู กตเวทิตาด้วยความรักและเคารพยิ่งแก่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอน จนทำให้มีความสำเร็จในวันนี้ได้

ธิดารัตน์ ศิริสกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
Abstract	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(11)
รายการภาพประกอบ	(13)
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
ความสำคัญและประโยชน์การวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	7
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดผลการดำเนินงาน	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	13
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น	16
การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของเทศบาล	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
กรอบแนวคิดการวิจัย	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
แบบแผนการวิจัย	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังของผู้สูงอายุ	41
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้สูงอายุ ต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและ ความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ	45
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุ ต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและ ความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ	55
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	65
อภิปรายผล	69
ข้อเสนอแนะ	70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	78
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	79
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)	90
ประวัติผู้เขียน	91

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ	36
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำแนกตามภูมิภาคของผู้สูงอายุ	41
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้สูงอายุ ต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร	45
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ของผู้สูงอายุต่อโครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	46
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ของผู้สูงอายุต่อโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	47
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ของผู้สูงอายุต่อโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ	48
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ของผู้สูงอายุต่อโครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ	49
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการ ได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร	50
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการ ด้านสวัสดิการสาธารณสุขโลกในการดำรงชีวิตประจำวัน	51
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการ ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย	52
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการ ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและนันทนาการ	53
12 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง	55

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
13 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ระหว่างอายุ 60ปี- 69 ปีกับอายุ70ปีขึ้นไป	56
14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร	57
15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร	58
16 ผลการเปรียบเทียบความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชรระหว่างเพศชายกับเพศหญิง	60
17 ผลการเปรียบเทียบความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ระหว่างอายุ 60ปี- 69 ปีกับอายุ70ปีขึ้นไป	62
18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร จำแนกตามระดับการศึกษา	86
19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร จำแนกตามรายได้	63

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	34

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

ปัจจุบันประชากรในวัยสูงอายุมีจำนวนมากขึ้น เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และเทคโนโลยีต่างๆ ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีอายุยืนขึ้น ดังจะเห็นได้จากสถิติปี พ.ศ. 2541 มีผู้สูงอายุ ร้อยละ 8.6 เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 9.5 ในปี พ.ศ. 2543 ในปี พ.ศ. 2548 มีผู้สูงอายุ ร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมดและคาดว่าในปี พ.ศ. 2568 จะมีประชากรผู้สูงอายุมากถึงร้อยละ 18.5 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2548) และคาดการณ์ว่าในอีก 20 ปีข้างหน้าคือพ.ศ. 2573จำนวนประชากรผู้สูงอายุไทยจะเพิ่มขึ้นเป็น 17 ล้านคนคิดเป็นร้อยละ 25 ของประชากรประเทศ ซึ่งเป็นตัวเลขที่เพิ่มขึ้นจากจำนวนผู้สูงอายุในปัจจุบันถึง 3 เท่า

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 53 ได้บัญญัติไว้ว่าบุคคลผู้มีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และมาตรา 80 วรรค 2 รัฐต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพและผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งตนเองได้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการปฏิบัติการกิจการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและของประเทศชาติโดยส่วนรวม ซึ่งเป็นรูปแบบของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเพื่อให้สามารถปกครองตนเองได้อย่างเต็มที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะให้สอดคล้องและเหมาะสมกับรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและบริบทของท้องถิ่นเป็นสำคัญ(อรกมล ผลอ่อน,2551:1)

เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2546 มีพื้นที่การปกครองที่แน่นอนและเป็นหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการปกครองในด้านต่างๆ ให้มีอำนาจบริหารจัดการภายในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง โดยประชาชนจะทำการเลือกตั้งตัวแทนเข้าไป ในการทำหน้าที่และบทบาทของเทศบาล

ซึ่งอำนาจหน้าที่ของเทศบาลด้านการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุนั้น มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ไว้ 31 ประการ ในหน้าที่ 31 ประการนั้นกำหนดหน้าที่ด้านการสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาสไว้ด้วย อีกทั้งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 11 เรื่องสิทธิของผู้สูงอายุที่ต้องได้รับความคุ้มครอง ส่งเสริมและสนับสนุนไว้ 13 ประการ ได้แก่ (สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ, 2547:8-9) การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่จัดไว้โดยสะดวกรวดเร็วเป็นกรณีพิเศษ การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน การอำนวยความสะดวก และปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ยานพาหนะบริการสาธารณะอื่น การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารพาหนะตามความเหมาะสม การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ การช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ได้รับอันตรายจากการถูกรังแกหรือถูกแสวงหา ประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางการแก้ไข ปัญหาครอบครัว การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่ม ให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีและการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

เทศบาลตำบลกำแพงเพชรเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหน่วยงานหนึ่ง มีจำนวนประชากร 4,911 คน เป็นผู้สูงอายุจำนวน 772 คน คิดเป็นร้อยละ 15.72 (สำนักงานเทศบาล

ตำบลกำแพงเพชร,2554) โดยเทศบาลได้ดำเนินการตาม พระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2546 มาตรา 50 (7) ได้กำหนดให้เทศบาลตำบล มีหน้าที่ต้องส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ซึ่งเทศบาลได้จัดสวัสดิการ เบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ 500 บาทต่อเดือน นอกจากนี้ยังดูแลสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตในเขต เทศบาลด้วยการจัด โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ การจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ และจัดกิจกรรม วันกตัญญูผู้สูงอายุ เป็นต้น

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นพนักงานเทศบาลสังกัดเทศบาลตำบลกำแพงเพชร จึงมีความ ต้องการศึกษาดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ในสองประเด็น คือ ศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพ ชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ได้แก่ โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โครงการ ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุและโครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ ว่าผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในโครงการต่างๆ ดังกล่าวมากน้อยเพียงใด เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ มาปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงานและพัฒนาคุณภาพการให้บริการด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชรต่อไป และศึกษาถึงความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพ ชีวิตของผู้สูงอายุว่าผู้สูงอายุมีความต้องการใดเพิ่มเติมนอกเหนือจากโครงการที่ทางเทศบาลตำบล กำแพงเพชร ได้ดำเนินการไปแล้ว และความต้องการใดเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วน เพื่อนำผลการศึกษา ที่ได้มาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่สามารถตอบสนอง ความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างแท้จริง ซึ่งจากการสำรวจถึงความต้องการในการรับบริการ และสวัสดิการต่างๆ ของประชากรผู้สูงอายุไทย ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2550) พบว่า ความต้องการของผู้สูงอายุทางด้านบริการด้านสุขภาพ และความต้องการรักษาเป็นลำดับแรก รองลงมาต้องการความช่วยเหลือด้านการเงิน ต้องการมีกลุ่มและชมรมผู้สูงอายุ ต้องการการดูแล จากผู้ดูแลและต้องการด้านงานอาชีพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพ ชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขต เทศบาลตำบลกำแพงเพชร

สมมติฐานการวิจัย

ผู้สูงอายุที่มีภูมิหลัง เพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจ และมีความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

ความสำคัญและประโยชน์การวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร
2. ทำให้ทราบถึงความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร
3. เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาเฉพาะประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร และได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 562 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาความพึงพอใจ และความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร
3. ระยะเวลาในการทำวิจัย 1 พฤศจิกายน 2553 - พฤษภาคม 2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

- ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชาย เพศหญิง ที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา
- เทศบาล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งซึ่งในที่นี้ หมายถึง เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา

- ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร หมายถึง ความพึงพอใจต่อโครงการหรือกิจกรรมด้านผู้สูงอายุที่เทศบาลตำบลกำแพงเพชรได้ดำเนินการแล้ว ได้แก่ โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุและโครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ

- โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลกำแพงเพชรได้ดำเนินโครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 โดยผู้สูงอายุที่มีสัญชาติไทยอายุ 60 ปีขึ้นไป และไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐต้องมายื่นคำขอรับเงินสวัสดิการผู้สูงอายุภายในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี และเมื่อผ่านขั้นตอนการพิจารณาคุณสมบัติแล้ว เทศบาลจะดำเนินการประกาศบัญชีรายชื่อผู้สูงอายุผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพ และโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารเดือนละ 500 บาท

- โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลกำแพงเพชร ได้จัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลในด้านสุขภาพ รวมทั้งการตรวจประเมินความเสี่ยงทางด้านสุขภาพ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความรู้ความสามารถที่จะดูแลตนเองในแนวทางที่ถูกต้อง โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและตรวจประเมินภาวะสุขภาพผู้สูงอายุ เดือนละ 1 ครั้ง ในวันจันทร์สัปดาห์แรกของเดือน เวลา 08.00 น. -12.00 น.

- โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลกำแพงเพชร ได้ดำเนินโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุเทศบาลตำบลกำแพงเพชรขึ้น เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชรได้มีโอกาสพบปะ พูดคุยและทำกิจกรรมร่วมกันเดือนละ 1 ครั้ง โดยใช้สถานที่ศาลาการเปรียญวัดเขาคมน้ำ เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือและเกิดพลังชุมชนเข้มแข็ง

- โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการตระหนักเรื่องคุณค่าของผู้สูงอายุ และสนองตามนโยบายของรัฐบาลให้ถือวันที่ 13 เมษายนของทุกปีเป็น “วันผู้สูงอายุแห่งชาติ” เทศบาลตำบลกำแพงเพชรจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อแสดงความกตัญญูทวาทิต่อผู้สูงอายุ และรณรงค์ให้สังคมตระหนักในคุณค่าของผู้สูงอายุ โดยมีการจัดกิจกรรมรดน้ำดำหัว และการมอบของขวัญแก่ผู้สูงอายุ

- ความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ หมายถึง ความต้องการของผู้สูงอายุที่จะได้รับสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานใน 3 ด้าน คือ ด้านสวัสดิการสาธารณสุขปกเอกในการดำรงชีวิตประจำวัน ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย และด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ

- ด้านสวัสดิการสาธารณสุขปกเอกในการดำรงชีวิตประจำวัน ได้แก่ ความต้องการให้จัดบริการสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การจัดบริการสาธารณสุขปกเอกที่จำเป็น และจัดบริการติดตั้งอุปกรณ์ช่วยเหลือและซ่อมแซมที่พักอาศัยผู้สูงอายุในชุมชน

- ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย ได้แก่ ต้องการให้จัดแพทย์เข้าบริการตรวจสุขภาพผู้สูงอายุต้องการให้จัดสถานบริการสาธารณสุขในชุมชนให้เพียงพอต่อผู้สูงอายุ ต้องการให้จัดบริการด้านกายภาพบำบัดและการจัดบริการทางสุขภาพจิต

- ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ ได้แก่ ต้องการให้จัดบริการที่พักอาศัยหรือบ้านพักผู้สูงอายุในชุมชน การจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกและเครื่องมือช่วยในการดำรงชีวิตประจำวัน การจัดบริการยานพาหนะและจัดสถานที่ในหน่วยงานต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกผู้สูงอายุ

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา” ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบในการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดผลการดำเนินงาน
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น
5. การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของเทศบาล

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความหมายคำว่า “ผู้สูงอายุ” “ความสูงอายุ” และ “ความชราภาพ”

ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีสัญชาติไทยและมีอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546)

บุษยมาส สินธุประมา (2539 : 1) ความสูงอายุ หรือ ความชราภาพ (aging) หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องของชีวิต โดยที่อายุหรือวัยมีผลต่อพฤติกรรม และแรงจูงใจของบุคคล ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา จิตใจ และสังคม คำจำกัดความนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการจัดแบ่งช่วงอายุต่างๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมและแรงจูงใจของบุคคลนั้นตามจำนวนปีปฏิทิน ซึ่งเรียกว่า ขั้นตอนของวงจรชีวิต เป็นการกำหนดกว้างๆ ตามลักษณะกิจกรรมหลักของแบบแผนการดำเนินชีวิตในแต่ละช่วงอายุ Vern Bangston กล่าวว่า การกำหนดวัยต่างๆ ของบุคคลนั้นเป็นเรื่องของการจัดระเบียบทางสังคม เพราะวงจรชีวิตขั้นต่างๆ นั้นถูกกำหนด

โดยสังคมและวัฒนธรรม ทั้งนี้เพื่อสร้างแบบแผนแห่งความมั่นคง และป้องกันการสับสนให้กับบุคคลในแต่ละขั้นตอนของวงจรชีวิต บุคคลจะมีบทบาททางสังคมในลักษณะต่างๆ มีแบบแผนของความรับผิดชอบแตกต่างกันไปตามแต่ละขั้นตอน ซึ่งย่อมส่งผลให้สามารถกำหนดสถานภาพ และความสัมพันธ์ต่อผู้อื่นได้ (Wolinsky, 1980 : 187)

คนชราหรือผู้สูงอายุนั้น โดยทั่วไปเป็นคำที่ใช้เรียกบุคคลที่มีอายุมาก ผมขาว หน้าตาเหี่ยวแห้ง การเคลื่อนไหวเชื่องช้า พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน(2542 : 347) ให้ความหมาย คำว่าชราว่า แก่ด้วยอายุ ชำรุดทรุดโทรม แต่คำนี้ไม่เป็นที่นิยมเพราะ ก่อให้เกิดความหดหู่ใจ แลความถดถอยสิ้นหวัง

สุรกุล เจนอบรม (2541 : 6 -7) ได้กำหนดการเป็นบุคคลสูงอายุว่า บุคคลผู้จะเข้าข่ายเป็นผู้สูงอายุมิเกณฑ์ในการพิจารณาแตกต่างกัน โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเป็นผู้สูงอายุไว้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากอายุจริงที่ปรากฏ (Chronological Aging) จากจำนวนปีหรืออายุที่ปรากฏจริงตามปฏิทิน โดยไม่นำเอาปัจจัยอื่นมาร่วมพิจารณาด้วย
2. พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย (Physiological Aging หรือ Biological Aging) กระบวนการเปลี่ยนแปลงนี้จะเพิ่มขึ้นตามอายุขัยในแต่ละปี
3. พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ (Psychological Aging) จากกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ สติปัญญา การรับรู้และเรียนรู้ที่ถดถอยลง
4. พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากบทบาททางสังคม (Sociological Aging) จากบทบาทหน้าที่ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มบุคคล ตลอดจนความรับผิดชอบในการทำงานลดลง

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร (2544 :10 - 11) ได้เสนอข้อคิดเห็น ของ บาร์โรว์ และสมิธ (Barrow and Smith) ว่าเป็นการยากที่จะกำหนดว่าผู้ใดชราภาพหรือสูงอายุ แต่สามารถพิจารณาจากองค์ประกอบต่างๆ ได้ดังนี้คือ

1. ประเพณีนิยม (Tradition) เป็นการกำหนดผู้สูงอายุ โดยยึดตามเกณฑ์อายุที่ออกจากงานเช่น ประเทศไทยกำหนดอายุวัยเกษียณอายุ เมื่ออายุครบ 60 ปี แต่ประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนดอายุ 65 ปี เป็นต้น
2. การปฏิบัติหน้าที่ทางร่างกาย (Body Functioning) เป็นการกำหนดโดยยึดตามเกณฑ์ทางสรีรวิทยาหรือทางกายภาพ บุคคลจะมีการเสื่อมสลายทางสรีรวิทยาที่แตกต่างกันในวัยสูงอายุวัยละต่างๆ ในร่างกายจะทำงานน้อยลงซึ่งแตกต่างกันในแต่ละบุคคล บางคนอายุ 50 ปี ฟันอาจจะหลุดทั้งปากแต่บางคนอายุถึง 80 ปี ฟันจึงจะเริ่มหลุด เป็นต้น
3. การปฏิบัติหน้าที่ทางด้านจิตใจ (Mental Functioning) เป็นการกำหนดตามเกณฑ์ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ การจำ การเรียนรู้ และความสัมพันธ์ทางด้านจิตใจ สิ่งที่พบมากที่สุดกับผู้สูงอายุคือ ความจำเริ่มเสื่อม ขาดแรงจูงใจซึ่งไม่ได้หมายความว่าบุคคลผู้สูงอายุทุกคนจะมีสภาพเช่นนี้
4. ความคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self - Concept) เป็นการกำหนดโดยยึดความคิดที่ผู้สูงอายุมองตนเอง เพราะโดยปกติผู้สูงอายุมักจะเกิดความคิดว่า “ตนเองแก่ อายุมากแล้ว” และส่งผลต่อบุคลิกภาพทางกาย ความรู้สึกทางด้านจิตใจ และการดำเนินชีวิตประจำวัน สิ่งเหล่านี้จะเปลี่ยนแปลงไปตามแนวความคิดที่ผู้สูงอายุนั้นๆ ได้กำหนดขึ้น
5. ความสามารถในการประกอบอาชีพ (Occupation) เป็นการกำหนดโดยยึดความสามารถในการประกอบอาชีพ โดยใช้แนวความคิด จากการเสื่อมถอยของสภาพทางร่างกาย และจิตใจ คนทั่วไปจึงกำหนดว่า วัยสูงอายุเป็นวัยที่ต้องพักผ่อน หยุดการประกอบอาชีพ ดังนั้นบุคคลที่อยู่ในวัยสูงอายุ จึงหมายถึงบุคคลที่มีวัยเกินกว่าวัยที่จะอยู่ในกำลังแรงงาน
6. ความกดดันทางอารมณ์และความเจ็บป่วย (Coping with Stress and Illness) เป็นการกำหนดโดยยึดตามสภาพร่างกาย และจิตใจ ผู้สูงอายุจะเผชิญกับสภาพโรคร้ายไข้เจ็บอยู่เสมอ เพราะสภาพทางร่างกายและอวัยวะต่างๆ เริ่มเสื่อมลง นอกจากนั้น ยังอาจเผชิญกับปัญหาทางด้านสังคมอื่นๆ ทำให้เกิดความกดดันทางอารมณ์เพิ่มขึ้นอีก ส่วนมากมักพบกับผู้มีอายุระหว่าง 60 - 65 ปีขึ้นไป

ดังนั้นจากความหมาย ผู้สูงอายุ ที่ได้กล่าวถึงข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และจิตใจไปในทางที่เสื่อมลง มีบทบาททางสังคม และกิจกรรมในการประกอบอาชีพลดลง

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดผลการดำเนินงาน

ความหมายของการดำเนินงาน

การดำเนินงานเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำงานหรือการปฏิบัติงาน มีผู้ให้ความหมายไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2543:406) ได้อธิบายไว้ว่า คำว่า ดำเนิน หมายถึง การให้เป็นไป เช่น การดำเนินงาน หมายถึง การทำให้งานได้เป็นไปตามที่กำหนดไว้

สุปัญญา ไชยชาต (2548:2) อธิบายว่า การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน หมายถึง การทำงานในหน้าที่ ซึ่งต้องเป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ

กล่าวโดยสรุป การดำเนินงาน หมายถึง การกระทำหรือการทำให้เป็นไปหรือการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่หรือตามความรับผิดชอบ

แนวคิดเกี่ยวกับการวัดผลการดำเนินงาน

พสุ เศษรินทร์ (2544) สรุปว่า กระบวนการหรือวิธีการในการวัดผล การดำเนินงานขององค์กรเป็นการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์กรกับเป้าหมายหรือมาตรฐานที่ได้ตั้งไว้ก่อนล่วงหน้า รวมทั้งจะต้องมีการให้ข้อมูลหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือมาตรฐานที่ได้ตั้งไว้ โดยกระบวนการในการวัดผลการดำเนินงานขององค์กรมักจะประกอบด้วย

- การกำหนดสิ่งที่จะประเมิน โดยผู้บริหารต้องกำหนดให้ชัดเจนว่า กระบวนการในการดำเนินงานใดหรือผลลัพธ์ใดที่ต้องการตรวจสอบและประเมิน โดยกระบวนการหรือผลลัพธ์ที่ประเมินนั้นต้องสามารถวัดได้อย่างชัดเจน

- การกำหนดมาตรฐานในการดำเนินงาน โดยมาตรฐานนี้ต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับเป้าหมายในการดำเนินงานขององค์กรหรือหน่วยงาน โดยมาตรฐาน

เหล่านี้มักจะเป็นมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับได้โดยทั่วไป ในกรณีที่ไม่ได้มีการกำหนดมาตรฐานอื่นใดเป็นพิเศษ องค์กรธุรกิจมักจะใช้วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นมาตรฐานในการประเมิน นอกจากนี้ยังสามารถใช้ผลการดำเนินงานของคู่แข่งในอุตสาหกรรมเดียวกันเป็นมาตรฐานได้อีกด้วย

- การวัดผลการดำเนินงาน เป็นการวัดผลการดำเนินงานด้วยวิธีการและเกณฑ์ต่างๆ ตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดขึ้น ซึ่งได้แก่ การวัดผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นโดยในการประเมินหรือการวัดผลนี้สามารถทำได้ในหลายลักษณะขึ้นอยู่กับวิธีการและเกณฑ์ในการประเมินที่เลือกใช้ อาทิเช่น การวัดผลการดำเนินงานขององค์กร โดยพิจารณาจากสถานะทางการเงิน หรือจากการขายและส่วนแบ่งตลาด เป็นต้น

- การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับมาตรฐานที่ได้กำหนดขึ้น ถ้าผลการดำเนินงานอยู่ในช่วงใกล้เคียงกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับได้ กระบวนการในการวัดผลก็จะจบสิ้น แต่ถ้าผลการดำเนินงานไม่อยู่ภายใต้ช่วงมาตรฐานที่กำหนดขึ้นก็ต้องหาสาเหตุของความแตกต่าง ซึ่งโดยส่วนใหญ่มักจะมีสาเหตุหลัก 3 ประการที่ทำให้ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ได้แก่ การดำเนินงานขององค์กรมีจุดบกพร่องหรือไม่มีประสิทธิภาพ (ในกรณีที่ผลต่ำกว่าเป้าหมาย) หรือการกำหนดมาตรฐานที่ใช้เป็นเกณฑ์ยังไม่มีเหมาะสมอาจจะสูงหรือต่ำเกินไป หรือวิธีการที่ใช้ในการประเมินผิดพลาด

- การแก้ไขปรับปรุง ภายหลังจากสามารถหาสาเหตุของความผิดพลาดได้แล้วก็ต้องทำการแก้ไขปัญหา ความผิดพลาดนั้นๆ โดยอาจต้องทำการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กรใหม่ หรือ ทำการวัดผลการดำเนินงานใหม่ หรือกำหนดมาตรฐานสำหรับอ้างอิงใหม่

การวัดผลการดำเนินงานโดย **Balanced Scorecard (BSC)**

คาปานและนอร์ตัน (Kaplan & Norton อ้างถึงในพสุ เดชะรินทร์, 2545: 18-25)

ได้เสนอแนวคิดในการประเมินผลองค์กร โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดในสี่มุมมอง ได้แก่

1. มุมมองด้านการเงิน (financial perspective)
2. มุมมองด้านลูกค้า (customer perspective)
3. มุมมองด้านกระบวนการภายใน (internal process perspective)
4. มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (learning and growth perspective)

โดยภายใต้แต่ละมุมมอง ประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์ (objective) ที่สำคัญของแต่ละมุมมอง คือ สิ่งที่ต้องการมุ่งหวังหรือ ต้องการที่จะบรรลุในด้านต่างๆ เช่น

1.1 วัตถุประสงค์ที่สำคัญภายใต้มุมมองด้านการเงิน ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของรายได้การลดลงของต้นทุน การเพิ่มผลผลิต (productivity) เป็นต้น

1.2 วัตถุประสงค์ที่สำคัญภายใต้มุมมองด้านลูกค้า ได้แก่ ส่วนแบ่งการตลาดที่เพิ่มขึ้น การรักษาลูกค้าเดิมขององค์กร การแสวงหาลูกค้าใหม่ การนำเสนอสินค้าที่มีคุณภาพ การบริการที่รวดเร็วหรือชื่อเสียงของกิจการที่ดี เป็นต้น

1.3 วัตถุประสงค์ที่สำคัญภายใต้มุมมองด้านกระบวนการภายใน ได้แก่ การดำเนินงานที่รวดเร็วขึ้น กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพ กระบวนการจัดส่งที่รวดเร็วตรงเวลา หรือกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

1.4 วัตถุประสงค์ที่สำคัญภายใต้มุมมองด้านการเรียนรู้ และการพัฒนา ได้แก่ การพัฒนาทักษะของพนักงาน การรักษานักงานที่มีคุณภาพ วัฒนธรรมองค์กรที่เปิดโอกาสให้พนักงานได้แสดงความสามารถ การมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดี เป็นต้น

2. ตัวชี้วัด (measures หรือ key performance indicators) ได้แก่ ตัวชี้วัดของวัตถุประสงค์ในแต่ละด้าน เป็นเครื่องที่ใช้ในการวัดว่าองค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ในแต่ละด้านหรือไม่ เช่น

2.1 ภายใต้วัตถุประสงค์ในการเพิ่มขึ้นของรายได้ ของมุมมองด้านการเงิน ตัวชี้วัดที่นิยมใช้กัน ได้แก่ รายได้ที่เพิ่มขึ้นเทียบกับปีที่ผ่านมา

2.2 ภายใต้วัตถุประสงค์ในการรักษาลูกค้าเก่าของมุมมองด้านลูกค้า ตัวชี้วัดที่นิยมใช้กัน ได้แก่ จำนวนลูกค้าทั้งหมดหรือจำนวนลูกค้าที่หายไป

2.3 ภายใต้วัตถุประสงค์ในการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพของมุมมองด้านกระบวนการภายใน ตัวชี้วัดที่นิยมใช้กัน ได้แก่ จำนวนของเสียที่เกิดขึ้นจากการผลิตหรือร้อยละของสินค้าที่ผ่านการตรวจคุณภาพ

2.4 ภายใต้วัตถุประสงค์การพัฒนาทักษะพนักงานของมุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนาตัวชี้วัดที่นิยมใช้กัน ได้แก่ จำนวนชั่วโมงในการอบรมต่อคนต่อปี หรือระดับความสามารถของพนักงานที่เพิ่มขึ้น

3. เป้าหมาย (target) ได้แก่ เป้าหมายหรือตัวเลขที่องค์กรต้องการจะบรรลุของตัวชี้วัด แต่ละประการ เช่น

3.1 เป้าหมายของการเพิ่มขึ้นของรายได้เท่ากับร้อยละ 20 ต่อปี

3.2 เป้าหมายของจำนวนลูกค้าเก่าที่หายจะต้องไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี

3.3 เป้าหมายของจำนวนของเสียที่เกิดขึ้นจากการผลิตต้องไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี

3.4 เป้าหมายของจำนวนชั่วโมงในการอบรมเท่ากับ 10 วันต่อคนต่อปี

4. แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม (initiatives) ที่องค์กรจะจัดทำเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดขึ้น โดยในขั้นนี้ยังไม่ใช้แผนปฏิบัติการที่จะทำเป็นเพียงแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมเบื้องต้นที่ต้องทำเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

จากแนวคิดข้างต้นสามารถวัดผลการดำเนินงานได้จากตัวชี้วัดในหลายมุมมอง ในกรณีนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาการดำเนินการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชรจากตัวชี้วัดในมุมมองด้านลูกค้า โดยศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร

3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกของบุคคลในทางบวก ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายๆแนวคิด ดังนี้

สจิว โพรบัท (2538 : 2-5) ได้สรุปคำกล่าวของ ดิเรก สาหรัย ไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปเป็นความพึงพอใจ ในการปฏิบัติต่อสิ่งนั้น ทศนคติในทางบวกของบุคคลจะเกิดขึ้นได้ ต่อเมื่อทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกันนั้น สามารถลดความตึงเครียดให้ต่ำลง เพราะความตึงเครียดเป็นบ่อเกิดของความไม่พึงพอใจ ความตึงเครียดนี้มีผลเกี่ยวเนื่องมา จากความต้องการของมนุษย์ ถ้าบุคคลได้รับการตอบสนอง

ความต้องการทั้งในด้านร่างกาย ความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการทางสังคมและความเป็นอิสระ ความตึงเครียดต่างๆ ก็จะลดลง คนก็จะบังเกิดความพึงพอใจมากขึ้น

วัลลภา ซายหาด(2532 : 11-12) ได้กล่าวถึงวิธีวัดความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบริการสาธารณะว่า วิธีวัดความพึงพอใจในการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการให้บริการของหน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งการประเมินผลนี้ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ การวัดแบบอัตวิสัย (Subjective) คือ พิจารณาที่การสนองตอบ (responsiveness) ต่อความต้องการและข้อเรียกร้องของประชาชน พิจารณาที่ผลกระทบที่ปรากฏตามสายตาของประชาชน และเป็นผลการประเมินการปฏิบัติงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่น

แมนเกลด์คอร์ด (Mangeldorff, 1976 : 86 อ้างถึงใน นันทา เล็กสวัสดิ์ และคณะ, 2531: 11) กล่าวว่า ความพึงพอใจของผู้ป่วยถือได้ว่าเป็นเกณฑ์อย่างหนึ่งที่ใช้สำหรับวัดคุณภาพของการให้บริการพยาบาล

ความพึงพอใจของผู้รับบริการ (service satisfaction)

ความพึงพอใจของผู้รับบริการ เป็นความนึกคิด ทศนคติของผู้ที่ได้รับบริการ จากการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการ ซึ่งในเรื่องความพึงพอใจนี้ มีผู้ที่ทำการศึกษาและได้ให้ความหมายและแนวคิดไว้หลายประการ เช่น

แชปปลิน (Chaplin, 1968 อ้างถึงใน สมพร ตั้งสะสม, 2537 : 14) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าเป็นความรู้สึกของผู้ที่มารับบริการต่อสถานบริการตามประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าไปติดต่อขอรับบริการในสถานบริการนั้นๆ

มอร์ส (Morse, 1955 : 27 อ้างถึงใน วรณี บันเทิงและคณะ, 2533 : 24) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่สามารถลดความตึงเครียดของมนุษย์ให้น้อยลง และความตึงเครียดนี้เป็นผลมาจากความต้องการของมนุษย์ เมื่อมนุษย์มีความต้องการมาก จะเกิดปฏิกิริยาเรียกร้อง เมื่อใดความต้องการได้รับการตอบสนอง ความตึงเครียดจะน้อยลงหรือหมดไปทำให้มนุษย์เกิดความพึงพอใจ

วอลแมน (Wolman, 1973 : 283) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก (feeling) มีความสุข เมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (goals) ความต้องการ (wants) หรือ แรงจูงใจ (motivation)

วูดไซด์, เฟรย์และดาลี (Woodside, Frey & Daly, 1989 : 5-17 อ้างถึงใน บุษกร พงษ์สวัสดิ์, 2538 : 31) ได้ให้คำจำกัดความของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติของผู้รับบริการที่ตอบสนองต่อประสบการณ์ที่ได้รับจากการบริการ

ดิเรก ฤกษ์สาหร่าย (2515 อ้างถึงใน สุวนิช ศิลาอ่อน, 2538 : 22) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึงทัศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปเป็นความพอใจในการปฏิบัติต่อสิ่งนั้น

จากความหมายของความพึงพอใจ ดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในทางที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น บุคคล กลุ่มบุคคล หรือสถานการณ์ เมื่อสิ่งเหล่านี้ตอบสนองความต้องการพื้นฐาน ทั้งร่างกายและจิตใจของบุคคลนั้น ความพึงพอใจเป็นเกณฑ์อย่างหนึ่งที่ใช้สำหรับวัดคุณภาพของการให้บริการของบุคคล หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจ

ในเรื่องของปัจจัยที่ส่งผลให้บุคคลเกิดความพึงพอใจนั้น มีผู้ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย และได้ให้ข้อเสนอ แนวคิดและหลักการของการให้บริการ เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการไว้หลายประการ เช่น

มิลเลท (Millett, 1954 : 397) กล่าวว่า เป้าหมายสำคัญของการบริการ คือ การสร้างความพึงพอใจในการให้บริการแก่ประชาชน โดยมีหลักการหรือแนวทาง ดังนี้

1. การให้บริการอย่างเสมอภาค (equitable service) หมายถึง ความยุติธรรมในการบริหารงานภาครัฐที่มีฐานคติที่ว่าคนทุกคนเท่าเทียมกัน ดังนั้น ประชาชนทุกคนจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในแง่มุมของกฎหมาย ไม่มีการแบ่งแยกกีดกันในการให้บริการ ประชาชนจะได้รับการปฏิบัติในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคลที่ใช้มาตรฐานให้บริการเดียวกัน

2. การให้บริการที่ตรงเวลา (timely service) หมายถึง ในการบริการจะต้องมองว่าการให้บริการสาธารณะจะต้องตรงเวลา ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐจะถือว่าไม่มีประสิทธิภาพเลย ถ้าไม่มีการตรงเวลาซึ่งจะสร้างความไม่พึงพอใจให้แก่ประชาชน

3. การให้บริการอย่างเพียงพอ (ample service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะต้องมีลักษณะ มีจำนวนการให้บริการ และสถานที่ให้บริการอย่างเหมาะสม (the right quantity at the right geographical)

4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (continuous service) หมายถึง การให้บริการ สาธารณะที่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ โดยยึดประโยชน์ของสาธารณะเป็นหลัก ไม่ใช่ยึดความ พอใจของหน่วยงานที่ให้บริการว่าจะให้หรือหยุดบริการเมื่อใดก็ได้

5. การให้บริการอย่างก้าวหน้า (progressiveservice) หมายถึง การให้บริการ สาธารณะที่มีการปรับปรุงคุณภาพและผลการปฏิบัติงาน กล่าวอีกนัยหนึ่งคือการเพิ่มประสิทธิภาพ หรือความสามารถที่จะทำหน้าที่ได้มากขึ้น โดยใช้ทรัพยากรเท่าเดิม

เวอร์มา (Verma อ้างถึงใน พิทักษ์ ทรุษิม, 2538 : 33) กล่าวว่า การให้บริการที่ดี ส่วนหนึ่งขึ้นกับการเข้าถึงบริการ และได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเข้าถึงบริการ ดังนี้

1. ความพอเพียงของการบริการที่มีอยู่ คือ ความพอเพียงระหว่าง การบริการที่มีอยู่กับความต้องการขอรับบริการ
2. การเข้าถึงแหล่งบริการได้อย่างสะดวก โดยคำนึงถึงลักษณะ ที่ตั้ง การเดินทาง
3. ความสะดวก และสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งบริการ ได้แก่ แหล่ง บริการผู้รับบริการยอมรับว่า ให้ความสะดวกและมีสิ่งอำนวยความสะดวก
4. ความสามารถของผู้รับบริการ ในการที่จะเสียค่าใช้จ่ายสำหรับบริการ การยอมรับคุณภาพของบริการ รวมถึงการยอมรับลักษณะของผู้ให้บริการด้วย

4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น

เมื่อกล่าวถึงความต้องการ (Needs) โดยทั่วไปแล้วมักจะคิดว่าเป็นทฤษฎีทางจิตวิทยา ของมาสโลว์ (Abraham Maslow) ซึ่งมีชีวิตช่วงปี ค.ศ.1908-1970 มาสโลว์ได้เริ่มการทดลองกับลิง และพบว่ามีความจำเป็นหลายระดับ ไม่ว่าจะมนุษย์หรือสัตว์จะตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานก่อน จนถึงระดับสูง และถ้าพูดในศาสตร์ของการประเมินแล้ว นั่นก็หมายถึง ความต้องการจำเป็น และส่งผลต่อการออกแบบวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment Research) จากการพัฒนาประเทศจากอดีตจนถึงปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ก้าวหน้าไปมาก ทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีส่งผลให้ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และประชาชนส่วนใหญ่ มีฐานะแร้นแค้นยากจน แม้แต่ผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว นั้นยังมีความต้องการความจำเป็น ขั้นพื้นฐานเพื่อดำรงชีวิตอยู่ในสังคมยุคปัจจุบัน

มาสโลว์ (Maslow, 1954 อ้างถึงใน จีรพรรณ กาญจนะจิตรา, 2547 : 15) กล่าวว่าไว้ว่า พฤติกรรมของมนุษย์นั้นถูกผลักดันด้วยความต้องการจำเป็นซึ่งซับซ้อนกันมากมายและความต้องการใด ๆ ที่เกิดขึ้นแล้วไม่ได้รับการบำบัดเพียงพอความต้องการนั้นก็คงอยู่เสมอไป ก็จะมีแรงขับที่มีพลังผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมโน้มเอียงไปในทางที่จะบำบัดความต้องการนั้นอยู่เสมอและมาสโลว์เชื่อว่าเมื่อความต้องการขั้นต้นๆ ของมนุษย์ได้รับการบำบัดเพียงพอแล้วความต้องการนั้นต่อไป ก็จะเจริญขึ้นเป็นลำดับ แต่ถ้าไม่ได้รับสิ่งที่บำบัดความต้องการอย่างเพียงพอความต้องการนั้นจะมีอิทธิพลผลักดันพฤติกรรมของมนุษย์อยู่ตลอดไปและเป็นเหตุให้ความต้องการขั้นต่อไปเจริญได้ยากอีกด้วย มาสโลว์ได้จัดลำดับพัฒนาความต้องการของมนุษย์ไว้เป็นขั้นๆ ดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological or Biological Needs) ได้แก่ น้ำ อาหาร อากาศ ความต้องการที่จะขับถ่ายสิ่งที่ร่างกายไม่ต้องการ ความต้องการที่จะบำบัดความต้องการทางเพศ
2. ความต้องการความปลอดภัย (Need for Safety) ความต้องการความปลอดภัยเป็นธรรมชาติของมนุษย์หรือสิ่งที่มีชีวิตในอันที่ดำรงไว้ซึ่งชีวิตของตน
3. ความต้องการความรัก (Need for Love) เมื่อมีความพอใจในความต้องการ 2 ประเภทแรกแล้ว บุคคลจะรู้จักต้องการความรัก ความชอบพอ ความอบอุ่นใจ และความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของนับตั้งแต่จากบิดามารดา ญาติ เพื่อนและบุคคลที่เกี่ยวข้องอื่นๆ
4. ความต้องการเกียรติยศ (Needs for Self-Esteem) ได้แก่ ความต้องการเกียรติยศหรือความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะแสดงความเชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นตัวของตัวเอง มีเสรีภาพ และความต้องการยอมรับของสังคม
5. การประจักษ์ในตนเอง (Need for Self-Actualization) ได้แก่ ความต้องการที่จะแสดงความสามารถของตนให้เกิดผลต่อสังคม

นิยามความหมายของความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช(2550 : 33)จากการศึกษาพจนานุกรมของ Webster (Nufeldt & Guralnik, 1988) “needs” หมายถึง สิ่งที่เป็นประโยชน์ซึ่งขาดแคลนและเป็นที่ต้องการหรือปรารถนาจะได้ สำหรับคำแปลภาษาไทยที่ใช้กันมีหลายคำ ได้แก่ “ความต้องการจำเป็น” หรือ “สิ่งที่ต้องการ” หรือ “สิ่งที่จำเป็น”หรือ “ความต้องการ” เป็นต้น

การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment)

สุวิมล ว่องวานิช (2550 : 87-105) ได้เสนอแนวคิดของการประเมินความต้องการจำเป็น โดยเริ่มจากนิยามความหมายความต้องการจำเป็น สามารถนิยามออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การนิยามความต้องการจำเป็นที่อิงโมเดลความแตกต่าง
2. การนิยามความต้องการจำเป็นที่อิงโมเดลการแก้ไขปัญหา แต่โดยทั่วไปแล้วการแก้ไขปัญหาต่างๆ จะนิยมใช้นิยามในรูปความแตกต่าง เพราะให้ความสำคัญต่อเป้าหมายที่ควรจะเป็นว่ามีความต้องการอยู่ระดับใด

เจมส์ แอลชูลด์ (James W Altschuld, 1995 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2550 : 99) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น จะต้องมีการดำเนินการสรุปได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมินก่อนว่าต้องการทำไปเพื่อประโยชน์ในเรื่องใด
2. มีการกำหนดว่าความต้องการประเมินความต้องการจำเป็นนั้นเป็นของใคร
3. มีเนื้อหาสาระของความต้องการจำเป็นในเรื่องใด
4. มีการนิยามความต้องการจำเป็นอย่างไร ใครจะเป็นผู้นิยามผู้ให้ข้อมูล และดำเนินการประเมินความต้องการจำเป็นนั้น

สุวิมล ว่องวานิช (2550 : 105) ได้สังเคราะห์ขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น โดยการแจกแจงขั้นตอนการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 เป็นระยะก่อนการประเมินประกอบด้วย ขั้นตอนการเตรียมการ และขั้นตอนออกแบบการประเมิน

ระยะที่ 2 เป็นระยะการประเมินประกอบด้วย การกำหนดวิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดความต้องการจำเป็นและการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 3 เป็นระยะหลังการประเมิน ประกอบด้วย การนำผลไปใช้ประโยชน์ การเสนอผลหรือรายงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและกำหนดแนวทางการแก้ไขเพื่อจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็น จากขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ระยะที่กล่าวมาข้างนี้ได้หยุดอยู่เพียงขั้นการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาเท่านั้น แต่วางแผนว่าจะนำแนวทางที่กำหนดไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างไร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ด้วย

ดังนั้นสรุปได้ว่าการศึกษารายการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นนั้น มีความสำคัญต่อการดำเนินงานการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร

เพราะระยะการประเมินในขั้นตอนของการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลก็จะทำให้ทราบถึงความต้องการจำเป็นที่ผู้สูงอายุต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตจากเทศบาลตำบลกำแพงเพชร และเทศบาลสามารถจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นได้ว่าผู้สูงอายุมีความต้องการจำเป็นในเรื่องใด เป็นลำดับต้นๆ เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างแท้จริง

5. การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของเทศบาล

อำนาจหน้าที่ของเทศบาลด้านการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

เทศบาลมีฐานะเป็นทบวงการเมืองและเป็นนิติบุคคล ปัจจุบันพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้บัญญัติไว้ในมาตรา 9 ถึงมาตรา 11 ให้เทศบาลมีอยู่ 3 ประเภทด้วยกันคือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ซึ่งอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 12 พ.ศ.2546 มาตรา 50 (7) ได้กำหนดให้เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจกำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ไว้ 31 ประการ ในหน้าที่ 31 ประการนั้นกำหนดหน้าที่ด้านการสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาสไว้ด้วย นอกจากนี้อำนาจหน้าที่ของเทศบาลยังปรากฏในกฎหมายของเทศบาลเอง โดยแยกเป็นอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร หน้าที่หลักๆ ได้แก่ การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การสาธารณสุข การสาธารณูปการ การโยธา การศึกษา การสาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์ การทะเบียนราษฎร การบำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร รวมทั้งหน้าที่ด้านสังคมสงเคราะห์เป็นหน้าที่ที่กำหนดไว้ในเทศบาลทั้ง 3 รูปแบบ

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 กำหนดไว้ในมาตรา 11 เรื่องสิทธิของผู้สูงอายุ ที่ต้องได้รับความคุ้มครอง ส่งเสริมและสนับสนุนไว้ 13 ประการ ได้แก่ (สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ, 2547 : 8-9)

1. การบริหารทางการแพทย์และสาธารณสุขที่จัดไว้โดยสะดวกรวดเร็ว เป็นกรณีพิเศษ
2. การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต
3. การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม
4. การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมการรวมกลุ่ม
ในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน
5. การอำนวยความสะดวกและปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคารสถานที่ยานพาหนะและบริการสาธารณะอื่น
6. การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารพาหนะตามความเหมาะสม
7. การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ
8. การช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ได้รับอันตรายจากการถูกรังแกหรือถูกละเมิดสิทธิ
ถูกแสวงหา ประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้ง
9. การให้คำแนะนำ ปกป้อง ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือ ในทาง
การแก้ไขปัญหาครอบครัว
10. การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง
11. การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
12. การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี
13. การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ทั้งนี้ การดำเนินการเพื่อคุ้มครอง ส่งเสริม สนับสนุนผู้สูงอายุ ให้ส่วนราชการทั้ง ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น รวมทั้งรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำเนินการ จะต้องคำนึงถึงความ เชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน ความสัมพันธ์กับภารกิจหลักและปริมาณงานในความรับผิดชอบ รวมทั้งการมี ส่วนร่วมของภาคประชาชนประกอบด้วยเป็นสำคัญ

นอกจากพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 แล้ว ก่อนหน้าที่พระราชบัญญัติฉบับ นี้จะประกาศใช้ การดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เป็นการดำเนินการตาม “แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2545-2564)” แผนผู้สูงอายุฉบับดังกล่าวร่างขึ้นภายใต้ปรัชญาที่ว่า ผู้สูงอายุมีคุณค่า

และศักยภาพ สมควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน ผู้สูงอายุมีศักดิ์ศรี ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ มิใช่บุคคลด้อยโอกาสหรือเป็นภาระต่อสังคม และการที่จะทำให้ผู้สูงอายุมีหลักประกันต้องประกอบด้วย การช่วยเหลือตัวเอง ครอบครัวเกื้อหนุน ชุมชนช่วยเหลือ และสังคม-รัฐเกื้อหนุนและแผนนี้ได้ จัดแบ่งยุทธศาสตร์ไว้ 5 ด้าน ได้แก่ 1. ยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชาชนเพื่อวัย สูงอายุ ที่มีคุณภาพ 2. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ 3. ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทาง สังคมสำหรับผู้สูงอายุ 4. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการเพื่อพัฒนางานจัดระดับชาติ และ การพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุและ 5. ยุทธศาสตร์ด้านการประมวลและพัฒนาองค์ความรู้ ด้านผู้สูงอายุและ การติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ (คณะกรรมการ ส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ, 2545 : 32-34)

สำหรับยุทธศาสตร์เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุโดยตรงคือ ยุทธศาสตร์ที่สาม กล่าวคือ ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ กำหนดให้มีมาตรการ ระบบบริการและ เครือข่ายเกื้อหนุน ด้านการส่งเสริมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรทางศาสนา องค์กร เอกชนและ องค์กรสาธารณประโยชน์มีส่วนร่วมในการดูแลจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุ โดยกระบวนการประชาคม โดยเฉพาะได้กำหนดให้มีการส่งเสริมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแผนงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

เพื่อให้พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ มีผลในทางปฏิบัติ การกำหนดให้ส่วนราชการและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุดำเนินการคุ้มครอง ส่งเสริมและสนับสนุนสิทธิผู้สูงอายุ จึงทำให้ ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกประกาศจำนวน 16 ฉบับในช่วงปี พ.ศ.2547-2548 ดังนี้

1. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบใน การดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548
3. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่จัด ไว้ โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.2548
4. ประกาศกรมสรรพากร เรื่อง หลักฐานการหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดาของผู้มีเงินได้รวมทั้งบิดามารดาของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ตามมาตรา 47 (1) แห่งประมวลรัษฎากร

5. ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 136) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบิดามารดาของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ตามมาตรา 47 (1) แห่งประมวลรัษฎากร
6. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 36) พ.ศ. 2548
7. ประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่องการยกเว้นค่าบริการเข้าอุทยานแห่งชาติให้แก่ผู้สูงอายุ
8. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครองการส่งเสริม การสนับสนุน ผู้สูงอายุในการศึกษาและข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต
9. ประกาศกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน ผู้สูงอายุในการจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกสถานที่ท่องเที่ยวและการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
10. ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง ให้นำหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุน แก่ผู้สูงอายุในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสาธารณะ
11. ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน ผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพและฝึกอาชีพที่เหมาะสม
12. ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้งและการให้คำแนะนำปรึกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาครอบครัว
13. ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน การจัดที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่ม ให้ผู้สูงอายุตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง
14. ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน
15. ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในการบริการสาธารณะอื่น

16. ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการสงเคราะห์ ในการจัดการศพตามประเพณี

จากการศึกษาพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่าการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุนั้นมีทั้งบริการสุขภาพและบริการสวัสดิการสังคมในด้านต่างๆ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาและจัดหมวดหมู่ของการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุ เป็น 3 ด้าน และในแต่ละด้านมีหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบดังนี้

1. ด้านสวัสดิการสาธารณสุขปกโลกในการดำรงชีวิตประจำวัน

- 1) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดให้มีการสงเคราะห์ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
- 2) กรมพัฒนาฝีมือแรงงานและกรมการจัดหางาน ได้จัดบริการอบรมทักษะอาชีพต่างๆ ให้แก่ผู้สูงอายุ และสนับสนุนการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุ
- 3) กระทรวงคมนาคม ได้อำนวยความสะดวกและความปลอดภัย แก่ผู้สูงอายุ ในการโดยสารยานพาหนะและช่วยเหลือค่าโดยสารตามความเหมาะสม จากการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ได้ดำเนินการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุโดยการดำเนิน โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

2. ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย

- 1) กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดบริการพัฒนา ส่งเสริมสุขภาพ ฟันฟูสุขภาพอนามัยผู้สูงอายุ
- 2) สมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้มีการดำเนินโครงการค่ายผู้สูงอายุ ส่งเสริมสุขภาพและงานอดิเรกจากการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ได้ดำเนินการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุโดยการดำเนิน โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ

3. ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ

- 1) กรมการพัฒนาชุมชน จัดกิจกรรมฟื้นฟูชนบทธรรมเนียมประเพณีเกี่ยวกับการยกย่องผู้สูงอายุและบุพการี

2) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้จัดบริการสถานสงเคราะห์คนชรา ศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ และออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ เพื่อเยี่ยมผู้สูงอายุที่อยู่ตามบ้าน

3) กระทรวงวัฒนธรรม ได้จัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและคัดเลือกผู้สูงอายุที่ทรงคุณค่าภูมิปัญญาไทย ที่มีคุณค่าในด้านต่างๆ

4) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านสถานที่ ท่องเที่ยวและการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ

5) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีการดำเนินการจัดตั้ง ศูนย์บริการผู้สูงอายุในวัด

จากการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นเทศบาลตำบลกำแพงเพชรได้ดำเนินการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยดำเนิน โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุและ โครงการ จัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ

การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร

ประวัติความเป็นมา

เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา เดิมเป็นตำบลที่อยู่ในเขตปกครองของอำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง อำเภอรัศมี เดิมชื่อ อำเภอรัศมี ตั้งอยู่ที่ บ้านปากบางภูมิ หมู่ที่ 3 ตำบลรัศมี อำเภอกวนเนียงปัจจุบัน ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2435 ได้ย้ายที่ว่าการอำเภอมาตั้งอยู่ ณ ตำบลกำแพงเพชร โดยเรียกชื่อว่า “อำเภอกำแพงเพชร” ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2480 ได้เปลี่ยนชื่ออำเภอจาก “กำแพงเพชร” เป็น “รัศมี” ซึ่งมีความหมายว่า “พื้นดินแดง” จนถึงปัจจุบัน

เทศบาลตำบลกำแพงเพชร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเดิมเป็นสุขาภิบาลกำแพงเพชร ประกาศจัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2499 โดยใช้ชื่อตามตำบลที่ตั้งเขตสุขาภิบาล คือ ตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา ตามราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 73 ตอนที่ 75 ลงวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2499 และได้รับการยกฐานะเป็น “เทศบาลตำบลกำแพงเพชร” เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542

ที่ตั้ง

เทศบาลตำบลกำแพงเพชร ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่หมู่ที่ 1,3 (เต็มพื้นที่) หมู่ที่ 2,5,8 (บางส่วน) ของตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา โดยเมื่อยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลกำแพงเพชรแล้ว พื้นที่ทั้งหมดประมาณ 4.8 ตารางกิโลเมตรได้ประกาศจัดตั้งเป็นชุมชน ในเขตเทศบาลเต็มพื้นที่ รวม 6 ชุมชน อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดสงขลา ประมาณ 60 กิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับคลองรัทภูมิ
ทิศใต้	ติดต่อกับเขต อบต. กำแพงเพชร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับคลองรัทภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเขต อบต. ท่าชะมวง

เขตการปกครอง

ประกาศจัดตั้งชุมชนเต็มพื้นที่เขตเทศบาล จำนวน 6 ชุมชน ประกอบด้วยชุมชนร่วมพัฒนาที่ 1-6 ตามประกาศเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ลงวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2543

ข้อมูลผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร

จำนวนผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร 772 คนชาย 346 คนหญิง 426 คน (งานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลกำแพงเพชร)มีผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์เงินยังชีพงบประมาณจากเทศบาล จำนวน 60 ราย และผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล จำนวน 502 ราย รวมมีผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร รวมทั้งสิ้น 562 คน

การดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร

เทศบาลตำบลกำแพงเพชร มีแนวทางดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามแผนพัฒนาเทศบาล ในยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสังคม แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยเอดส์และผู้ด้อยโอกาสพร้อมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของ

ประชาชน ซึ่งมีโครงการที่ได้ดำเนินการตามหมวดหมู่ของการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสวัสดิการสาธารณสุขโลกในการดำรงชีวิตประจำวัน

1) โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

เทศบาลตำบลกำแพงเพชรได้ดำเนินโครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุภายใต้ระเบียบกฎหมายดังต่อไปนี้

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ผู้มีคุณสมบัติได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุ 60 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป (ในกรณีที่ในทะเบียนราษฎรไม่ปรากฏวันที่ เดือนเกิด ให้ถือว่าบุคคลนั้นเกิดในวันที่ 1 มกราคม ของปีนั้น
- (3) ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น ที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้เป็นประจำ ยกเว้นผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

ขั้นตอนการยื่นคำขอและวิธีการพิจารณาคุณสมบัติผู้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ชีพผู้สูงอายุ

(1) ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด แต่ยังไม่ได้ลงทะเบียนตามข้อ 8 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 โดยผู้สูงอายุต้องมายื่นคำขอรับเงินสวัสดิการผู้สูงอายุด้วยตนเอง หรือในกรณีมีความจำเป็นที่ไม่สามารถมาลงทะเบียนด้วยตนเองได้ ผู้สูงอายุ อาจมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นคำขอลงทะเบียนพร้อมกับสำเนาบัตรประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ โดยลงทะเบียนตามวัน เวลาที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ภายในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี

(2) ผู้สูงอายุต้องนำหลักฐานเอกสารแสดงตน ดังนี้

2.1 บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐ
ที่มีรูปถ่ายพร้อมสำเนา

2.2 ทะเบียนบ้านพร้อมสำเนา

2.3 สำเนาสมุดบัญชีธนาคาร สำหรับกรณีที่ผู้ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุประสงค์จะขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านธนาคาร

(3) ในการยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุ จะต้องแสดงความประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

3.1 รับเงินสดด้วยตนเอง

3.2 รับเงินสดโดยบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ

3.3 โอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเงิน

3.4 โอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจ เป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับเงิน

2. ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย

โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ

เทศบาลตำบลกำแพงเพชรได้จัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุขึ้น เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลในด้านสุขภาพ รวมทั้งการตรวจประเมินความเสี่ยงทางด้านสุขภาพ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความรู้ความสามารถที่จะดูแลตนเองในแนวทางที่ถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและความเชื่อที่มีผลเสียต่อ

สุขภาพ เป็นการช่วยลดโอกาสเสี่ยงในการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากโรคต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการตรวจประเมินภาวะสุขภาพอย่างต่อเนื่อง
2. เพื่อลดโอกาสเสี่ยงของผู้สูงอายุ ในการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากโรคต่าง ๆ
3. เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตนเอง

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและตรวจประเมินภาวะสุขภาพผู้สูงอายุ เดือนละ 1 ครั้ง ในวันจันทร์สัปดาห์แรกของเดือน เวลา 08.00 น. -12.00 น.

2. จัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาในวันผู้สูงอายุแห่งชาติ 1 ครั้ง

3. จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ และจัดกิจกรรมศึกษาธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตแก่ผู้สูงอายุ

3. ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ

1)โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลกำแพงเพชร

เทศบาลตำบลกำแพงเพชร ได้ดำเนินโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลกำแพงเพชรขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตแก่ผู้สูงอายุในเขตเทศบาล
2. เพื่อส่งเสริมการร่วมกันและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้สูงอายุ

3. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลได้มีโอกาสพบปะ พูดคุยและทำกิจกรรมร่วมกัน

4. เพื่อให้ผู้สูงอายุเกิดความภาคภูมิใจและตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง ในการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

5. เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้สูงอายุในชุมชนต่างๆ ของเทศบาล
6. เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดูแล

ตนเอง

รูปแบบการดำเนินโครงการ ผู้สูงอายุจะมีการจัดกิจกรรมของชมรมเดือนละ 1 ครั้ง โดยใช้สถานที่ศาลาการเปรียญวัดเขาดกน้ำ

2)โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ

เพื่อเป็นการตระหนักเรื่องคุณค่าของผู้สูงอายุให้เกิดขึ้นกับประชาชนและเยาวชนและสนองตามนโยบายของรัฐบาลให้ถือวันที่ 13 เมษายนของทุกปีเป็น “วันผู้สูงอายุแห่งชาติ” เทศบาลตำบลกำแพงเพชรจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อแสดงความกตัญญูทวที่ต่อผู้สูงอายุและรณรงค์ให้สังคมตระหนักในคุณค่าของผู้สูงอายุ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีสงกรานต์ให้สืบทอดตลอดไป
2. เพื่อแสดงความกตัญญูทวที่ต่อผู้สูงอายุ
3. เพื่อรณรงค์ให้สังคมตระหนักในคุณค่าของผู้สูงอายุ
4. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับทุกวัย
5. เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลและผู้บริหารเทศบาลในการส่งเสริม

ให้มีการจัดงานประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติโครงการ
2. ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกิจกรรม
3. แต่งตั้งคณะทำงาน
4. ประชาสัมพันธ์ ออกเสียงตามสาย
5. ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ได้แก่ การดำเนินพิธีกรรมทาง

ศาสนา กิจกรรมการรดน้ำคำหัวและการมอบของขวัญแก่ผู้สูงอายุ

จากศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการได้รับสวัสดิการจากการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ใน 4 โครงการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาการรับรู้ของผู้สูงอายุที่มีต่อการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลดังนี้ โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อขั้นตอนการขึ้นทะเบียน การประชาสัมพันธ์ การให้บริการของเจ้าหน้าที่

วัน เวลาและสถานที่ ในการรับขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ และวิธีการรับเบี้ยยังชีพผู้สูง โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการดูแลสุขภาพ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมและการให้บริการของเจ้าหน้าที่ โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อระเบียบและข้อบังคับของชมรมผู้สูงอายุ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ชมรม การดำเนินกิจกรรมของชมรมและสถานที่ตั้งของชมรม โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ ศึกษาความพึงพอใจ ที่มีต่อกิจกรรมในโครงการ การประชาสัมพันธ์ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ วัน เวลาและสถานที่ ในการจัดโครงการดังกล่าว

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย เรื่อง การดำเนินงานของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เนื่องจากเทศบาลตำบลกำแพงเพชรเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุตามมาตรา 50 ของพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2546 ประกอบกับมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ และพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พุทธศักราช 2546 เพื่อให้เทศบาลสามารถดำเนินงานด้านผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีความทั่วถึง เท่าเทียมและเป็นธรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ญาติ นาคพงษ์ (2543 : 93) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกประเภท สามัญ ของศูนย์บริการผู้สูงอายุ วัดสุวรรณคาราม จำนวน 141 คน เพื่อศึกษาความพึงพอใจของ ศูนย์บริการผู้สูงอายุวัดสุวรรณคาราม พบว่าอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะ ด้านกระบวนการให้บริการ ของศูนย์บริการผู้สูงอายุขึ้นอยู่กับตัวแปร อาชีพปัจจุบัน ความถี่ในการมาใช้บริการ ระยะทาง ความสะดวกในการเดินทาง และปัญหาของผู้สูงอายุแต่ไม่ขึ้นอยู่กับตัวแปร ระดับการศึกษา รายได้ ส่วนกิจกรรมที่ผู้สูงอายุใช้บริการน้อยที่สุด ได้แก่ กิจกรรมด้านการตรวจสุขภาพ กิจกรรม นันทนาการและการออกกำลังกาย ส่วนกิจกรรมที่ผู้สูงอายุมาใช้บริการน้อยที่สุด ได้แก่ กิจกรรม เสริมรายได้ กิจกรรมด้านกีฬาและกิจกรรมกายภาพบำบัด

นวลจันทร์ เงามประเสริฐ (2540 : 56) ได้ศึกษาผู้สูงอายุที่เข้ารับการสงเคราะห์ ประเภทสามัญ ในสถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแคกรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน ผลการศึกษา พบว่าผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในบริการของสถานสงเคราะห์ในภาพรวมระดับสูง โดยมีความ พึงพอใจในบริการฌาปนกิจสูงสุด และมีความพึงพอใจในบริการด้านอาชีวบำบัดต่ำสุด และพบว่า ผู้สูงอายุเพศหญิงมีความพึงพอใจในบริการสูงกว่าผู้สูงอายุเพศชาย นอกจากนี้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ ร้อยละ 60 เห็นว่าการจัดบริการด้านต่าง ๆ ของสถานสงเคราะห์เหมาะสมดีแล้ว ในขณะที่ผู้สูงอายุ อีกร้อยละ 40 เสนอแนะให้ปรับปรุงบริการในเรื่อง อาหาร การดูแลเอาใจใส่แก่ผู้สูงอายุ สิ่งอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่ การจัดกิจกรรม และการจัดการศพ

สมนึก แสงเขียว (2544 : 97) ได้ศึกษานโยบายของรัฐในการจัดสวัสดิการสังคม ให้กับผู้สูงอายุ สิทธิประโยชน์ที่ผู้สูงอายุจะได้รับการบริการจากการจัดสวัสดิการของภาครัฐ และเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาทั่วไป ผลการศึกษาพบว่า การจัดสวัสดิการของรัฐใน รูปแบบของสถานสงเคราะห์คนชรา และศูนย์บริการสังคมของผู้สูงอายุ พบว่ามีบริการทั้งใน เิงรับและรุก ปัญหาที่พบมากคือเรื่องของงบประมาณที่มักไม่พอเพียง นอกจากนี้ ในระดับนโยบาย ได้มีการกำหนดนโยบาย และกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในระดับปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งได้มีการปรับแก้กฎหมายให้เอื้ออำนาจกับการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึงอีกด้วย

สิริกัญญา ปานพวงศรี (2543 : 130) ได้ศึกษาการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของภาครัฐในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือผู้สูงอายุเพศชายและหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 1 ปีขึ้นไป โดยการใช้แบบสอบถามจำนวน 200 คน และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กับความต้องการของผู้สูงอายุในการได้รับบริการจากภาครัฐ ส่วนเพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา จำนวนบุตร ภาวะสุขภาพ และการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการของผู้สูงอายุในการได้รับบริการจากรัฐ

อมริสา ตันสถิตย์ (2545 : 102) ได้ศึกษาความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุชุมชน หมู่ 16 เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านบริการสังคมของผู้สูงอายุ ได้แก่ ปัญหาสุขภาพอนามัย การใช้บัตรสวัสดิการประชาชนด้านการรักษาพยาบาล ผู้สูงอายุ ใช้เฉพาะสถานพยาบาลที่กำหนด โรคหัวใจ ความดันโลหิต เบาหวาน ตลอดจนขาดบุคลากรทางการแพทย์เข้าเยี่ยมบ้าน ส่วนความต้องการบริการสวัสดิการสังคมได้แก่ ต้องการใช้บัตรสวัสดิการประชาชนด้านการรักษาพยาบาลผู้สูงอายุกับสถานพยาบาลทั่วไปโดยไม่เจาะจง ต้องมีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่เข้าไปในชุมชน แนะนำเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และต้องการโทรศัพท์ติดต่อเมื่อเจ็บป่วยหรือแจ้งฉุกเฉิน

สรุปงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษา จะเห็นว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ยังมีความต้องการความจำเป็นด้านพื้นฐานในการใช้ชีวิตประจำวัน จากภาครัฐที่ต้องเข้ามาดูแล ซึ่งการให้บริการด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัยยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ทำให้ผู้สูงอายุได้รับบริการไม่ทั่วถึง ส่วนความต้องการบริการสวัสดิการสังคม ยังขาดงบประมาณในการดำเนินการอย่างทั่วถึง ปัจจุบันภาครัฐให้บริการสวัสดิการผู้สูงอายุ 3 ประเภท คือ บ้านพักคนชรา 20 แห่ง ศูนย์บริการผู้สูงอายุ มี 200 แห่ง และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเท่านั้น

สมมุติฐานการวิจัย

ผู้สูงอายุที่มีภูมิหลัง เพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจ และมีความต้องการ ได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ภูมิหลังของผู้สูงอายุ ได้แก่

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. รายได้

ตัวแปรตาม

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร

1. โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
2. โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
3. โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ
4. โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ

ความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร

1. ด้านสวัสดิการสาธารณสุข ปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวัน
2. ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย
3. ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เรื่อง การดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา ได้แก่ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีชื่อและมีสำเนาทะเบียนบ้านอยู่ในเขตตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา และได้รับสวัสดิการด้านผู้สูงอายุจากเทศบาล จำนวน 562 คน การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีของ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 234 คน

โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (0.05)

$$\begin{aligned}
 \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} &= \frac{562}{1+562(0.05)^2} \\
 &= \frac{562}{1+562(0.0025)} \\
 &= \frac{562}{1+1.405} \\
 &= \frac{562}{2.405} = 233.68 = 234
 \end{aligned}$$

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

สำหรับวิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling) ผู้ศึกษาเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้โอกาสความน่าจะเป็นทางสถิติ (probability sampling) ใช้การเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างที่เลือกต้องเข้าร่วมโครงการเพิ่มเติมจากโครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนชราอย่างน้อย 1 โครงการ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างด้วยแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยสุ่มตัวอย่างแบบไม่กำหนดสัดส่วน ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ

ผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการ	ประชากร (คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
ชาย	212	120
หญิง	350	120
อายุ 60-69 ปี	277	120
อายุ 70 ปีขึ้นไป	285	120

แบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเพื่อรวบรวมข้อมูล เพื่อประกอบการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยลักษณะแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ภูมิหลังของผู้สูงอายุ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้

ส่วนที่ 2 ภูมิหลังของครอบครัว

ส่วนที่ 3 สอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชรทั้ง 4 โครงการ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยได้กำหนดการให้คะแนนในแต่ละตัวเลือก ดังนี้

ระดับความพึงพอใจ

พึงพอใจมากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน

พึงพอใจมาก เท่ากับ 4 คะแนน

พึงพอใจปานกลาง เท่ากับ 3 คะแนน

พึงพอใจน้อย เท่ากับ 2 คะแนน

พึงพอใจน้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน

ส่วนที่ 4 สอบถามความคิดเห็นต่อความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ทั้ง 3 มิติ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยได้กำหนดการให้คะแนนในแต่ละตัวเลือก ดังนี้

ระดับความต้องการ

ต้องการมากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน

ต้องการมาก เท่ากับ 4 คะแนน

ต้องการปานกลาง เท่ากับ 3 คะแนน

ต้องการน้อย เท่ากับ 2 คะแนน

ต้องการน้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน

ส่วนที่ 5 สอบถามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด

วิธีสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบข่ายและประเด็นคำถาม
2. จัดทำแบบสอบถามฉบับร่าง โดยเขียนข้อความตามประเด็นที่กำหนด
3. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาแก้ไข เพิ่มเติมข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย

ในการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre – test) กับประชากรในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลนาสีทอง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา จำนวน 30 ตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (The Coefficient of Alpha) ของครอนบัค (Cronbach) ผลปรากฏว่าหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ $\alpha = .93$ แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานของเทศบาลตำบลกำแพงเพชรต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุผู้วิจัยมีแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อถามผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 ชุด ได้รับคืน จำนวน 240 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สอบถามผู้สูงอายุเป็นรายข้อแล้วบันทึกลงในแบบสอบถาม เนื่องจากผู้สูงอายุมีสภาพปัญหาด้านสุขภาพร่างกายต่างกัน เช่น มองไม่เห็น จึงมีความจำเป็นต้องสอบถามเป็นรายข้อให้ผู้สูงอายุตอบเป็นส่วนใหญ่ และมีบางส่วนที่สามารถตอบแบบสอบถามได้เองเท่านั้น
3. จัดเก็บข้อมูลภายในเดือน เมษายน 2554

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS V. 16.0 (Statistical Product and Service Solutions :) เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติดังนี้

1. ภูมิหลังของผู้สูงอายุ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชรที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็น กรณี 2 กลุ่มใช้สถิติทดสอบที (t-test) กรณีมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแปรปรวนด้วยสถิติทดสอบเอฟ (F-test) เมื่อพบว่ามีความแปรปรวนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .05 ทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เปรียบเทียบเชิงพหุ (Multiple Comparison) ด้วยวิธีการ LSD
3. การแปลความหมายของความคิดเห็นของค่าเฉลี่ยโดยการวัดตามเกณฑ์ของค่าเฉลี่ย เป็น 5 ระดับ ของเบสต์ (Best, 1986 อ้างถึงใน เกียรติยศ เอี่ยมคงเอก , 2546 : 44) ดังนี้

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาล

ตำบลกำแพงเพชร

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 เท่ากับ พึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 เท่ากับ พึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 เท่ากับ พึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 เท่ากับ พึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 เท่ากับ พึงพอใจน้อยที่สุด

ความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบล

กำแพงเพชร

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 เท่ากับ ต้องการมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 เท่ากับ ต้องการมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 เท่ากับ ต้องการปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 เท่ากับ ต้องการน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 เท่ากับ ต้องการน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและศึกษาความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังของผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังของผู้สูงอายุ

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำแนกตามภูมิหลังของผู้สูงอายุ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	120	50
หญิง	120	50
2. อายุ		
อายุ 60 – 69 ปี	120	50
อายุ 70 ปีขึ้นไป	120	50
3.การศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	26	10.8
ประถมศึกษา	171	71.2
มัธยมศึกษา	29	12.1
สูงกว่ามัธยมศึกษา	14	5.9

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. ที่มาของรายได้		
บุตรหลาน		
- ใช่	97	40.4
- ไม่ใช่	143	59.6
เงินบำนาญ		
- ไม่ใช่	240	100
ญาติพี่น้อง		
- ใช่	15	6.2
- ไม่ใช่	225	93.8
ทำงานด้วยตนเอง		
- ใช่	163	67.9
- ไม่ใช่	77	32.1
ค่าเช่า, ดอกเบี้ย		
- ใช่	24	10.0
- ไม่ใช่	216	90.0
อื่นๆ		
- ใช่	5	2.1
- ไม่ใช่	235	97.9
5. รายได้		
ไม่มีรายได้ที่แน่นอน	93	38.8
ต่ำกว่า 5,000 บาท	46	19.2
5,001-10,000 บาท	65	27.1
มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป	36	14.9
6. ความเพียงพอของ รายได้		
เพียงพอ	148	61.7
ไม่เพียงพอ	92	38.3

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
7. รายได้เหลือเก็บออม		
พอกินพอใช้ไม่เหลือ	111	46.2
มีเหลือเก็บเล็กน้อย	75	31.2
มีเหลือเก็บทุกเดือน	54	22.5
8. กรณีรายได้ไม่เพียงพอ		
ขอจากบุตร/คู่สมรส	119	49.8
หารายได้พิเศษด้วยตัวเอง	88	36.8
กู้ยืมเงินผู้อื่น	13	5.4
อื่นๆ	19	7.9
9. ปัจจุบันอาศัยอยู่กับ		
ครอบครัวตนเอง	180	75.0
ครอบครัวบุตรหลาน	49	20.4
ครอบครัวญาติพี่น้อง	3	1.2
อยู่ลำพังตัวคนเดียว	8	3.3
10. ได้รับความอบอุ่นจากบุตรหลาน		
มากที่สุด	108	45.0
มาก	68	28.3
ปานกลาง	49	20.4
น้อย	8	3.3
น้อยที่สุด	7	2.9
รวม	240	100

จากตาราง 2 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษา จำแนกตามตัวแปร ดังนี้

เพศ ผู้สูงอายุเป็นเพศชาย จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 และเพศหญิง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0

อายุ ผู้สูงอายุอายุระหว่าง 60-69 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 และอายุ 70ปีขึ้นไปจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0

ระดับการศึกษา ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษา 171 คน คิดเป็นร้อยละ 71.2 รองลงมามัธยมศึกษา จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 น้อยที่สุดคือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

ที่มาของรายได้ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีรายได้จากการทำงานด้วยตนเอง จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 67.9 รองลงมามีรายได้จากบุตรหลาน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 40.4 ส่วนน้อยที่สุดมีรายได้จากอื่นๆ เช่น การเลี้ยงโชค จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีรายได้ไม่แน่นอนในแต่ละเดือน จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมามีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 ส่วนรายได้ประมาณเดือนละ 20,001-25,000 น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

ความเพียงพอของรายได้ ส่วนใหญ่มีรายได้เพียงพอ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 61.7 มีรายได้ไม่เพียงพอ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3

การเก็บออม ส่วนใหญ่มีรายได้พอกินพอใช้ไม่มีเหลือ จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมามีรายได้เหลือเก็บเล็กน้อย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 ส่วนมีรายได้เหลือเก็บทุกเดือน น้อยที่สุด จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5

รายได้เพิ่มเติม ส่วนใหญ่หารายได้เพิ่มเติมโดยการขอเพิ่มจากบุตรหรือคู่สมรส จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 49.8 รองลงมาหารายได้พิเศษด้วยตนเอง จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 ส่วนการกู้ยืมเงินผู้อื่นน้อยที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4

ที่พักอาศัย ส่วนใหญ่อยู่ครอบครัวตัวเอง จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 75 รองลงมาอยู่กับครอบครัวบุตรหลาน จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 อาศัยอยู่กับครอบครัวญาติ พี่น้องน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2

การได้รับความอบอุ่นจากบุตรหลาน ส่วนใหญ่ได้รับความอบอุ่นมากที่สุด จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาได้รับความอบอุ่นมาก จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 ได้รับความอบอุ่นน้อยที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	อันดับ
โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	4.28	0.68	มาก	3
โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	4.13	0.92	มาก	4
โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ	4.52	0.63	มากที่สุด	2
โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ	4.53	0.61	มากที่สุด	1
รวม	4.37	0.71	มาก	

จากตาราง 3 พบว่าความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โครงการจัดวันกตัญญูผู้สูงอายุ มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 รองลงมาโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ
ของผู้สูงอายุต่อโครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.ขั้นตอนการรับขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุมีความสะดวก และรวดเร็ว	4.24	0.72	มาก
2.การยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในช่วงวันที่ 1-30 พฤศจิกายน มีความเหมาะสม	4.52	0.80	มากที่สุด
3.เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุทราบรายละเอียดการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง	4.18	0.81	มาก
4.เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ ความสามารถ และมีมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการ	4.21	0.78	มาก
5.สถานที่ในการรับขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความเหมาะสม	4.23	0.86	มาก
6.วิธีการรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยการโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารมีความเหมาะสม	4.22	0.86	มาก
7.ท่าน มีความพึงพอใจต่อ โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในภาพรวม	4.34	0.77	มาก

จากตาราง 4 พบว่าความพึงพอใจต่อโครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในช่วงวันที่ 1-30 พฤศจิกายน มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ขั้นตอนการรับขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุมีความสะดวก และรวดเร็ว มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 สถานที่ในการรับขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความเหมาะสมมีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 วิธีการรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยการโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

มีความรู้ ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการ มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุทราบรายละเอียดการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ตามลำดับ

**ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ
ของผู้สูงอายุต่อโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ**

โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.กิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและการตรวจประเมินภาวะสุขภาพผู้สูงอายุมีความเหมาะสม	4.12	0.99	มาก
2.ระยะเวลาในการจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเดือนละ1ครั้ง ในวันจันทร์ สัปดาห์แรกของเดือนมีความเหมาะสม	4.10	0.97	มาก
3.เจ้าหน้าที่ของเทศบาลมีความรู้ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน	4.19	0.97	มาก
4.สถานที่ในการจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุมีความเหมาะสม	4.11	0.96	มาก
5.ท่านมีความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในภาพรวม	4.13	1.03	มาก

จากตาราง 5 พบว่าความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่ของเทศบาลมีความรู้ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 กิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและการตรวจประเมินภาวะสุขภาพผู้สูงอายุมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 สถานที่ในการจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุมีความเหมาะสมมีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ระยะเวลาในการ

จัดโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเดือนละ 1 ครั้ง ในวันจันทร์สัปดาห์แรกของเดือนมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ

โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.การเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุพบปะพูดคุย และ ทำกิจกรรมร่วมกันมีความเหมาะสม	4.37	0.87	มาก
2.ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุเดือนละ 1 ครั้ง มีความเหมาะสม	4.47	0.73	มาก
3.เจ้าหน้าที่ของเทศบาล มีความรู้ ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน	4.44	0.77	มาก
4.สถานที่ตั้งของชมรมผู้สูงอายุ บริเวณศาลาการเปรียญ วัดเขาคดก่น้ำมีความเหมาะสม	4.69	2.38	มากที่สุด
5.ท่านมีความพึงพอใจต่อโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในภาพรวม	4.56	0.75	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่าความพึงพอใจต่อโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สถานที่ตั้งของชมรมผู้สูงอายุ บริเวณศาลาการเปรียญ วัดเขาคดก่น้ำมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุเดือนละ 1 ครั้ง มีความเหมาะสมมีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 เจ้าหน้าที่ของเทศบาล มีความรู้ ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 การเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุพบปะพูดคุยและ ทำกิจกรรมร่วมกันมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ
ของผู้สูงอายุต่อโครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ

โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.กิจกรรมรดน้ำคำหัวและการมอบของขวัญในการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุมีความเหมาะสม	4.54	0.59	มากที่สุด
2.การจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุในวันที่ 12 เมษายน 2554 มีความเหมาะสม	4.51	0.63	มากที่สุด
3.เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุทราบถึงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง	4.46	0.80	มากที่สุด
4.เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการ	4.54	0.70	มากที่สุด
5.สถานที่จัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุบริเวณศูนย์อาหารเทศบาลตำบลกำแพงเพชรมีความเหมาะสม	4.55	0.64	มากที่สุด
6.ท่านมีความพึงพอใจต่อโครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ ในภาพรวม	4.57	0.67	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่าความพึงพอใจต่อโครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สถานที่จัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุบริเวณ ศูนย์อาหารเทศบาลตำบลกำแพงเพชร มีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 กิจกรรมรดน้ำคำหัวและการมอบของขวัญในการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 การจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุในวันที่ 12 เมษายน 2554 มีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้

ผู้สูงอายุทราบถึงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ อย่างทั่วถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ	อันดับ
1.ด้านสวัสดิการสาธารณูปโภคในการดำรงชีวิตประจำวัน	4.29	0.81	มาก	1
2.ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย	4.24	0.89	มาก	2
3.ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ	4.18	0.92	มาก	3
รวม	4.24	0.87	มาก	

จากตาราง 8 พบว่าความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร **อยู่ในระดับมาก** มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านสวัสดิการสาธารณูปโภคในการดำรงชีวิตประจำวัน มีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 รองลงมาด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัยมีระดับต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ตามลำดับ

**ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการ
ด้านสวัสดิการสาธารณสุขปโลกในการดำรงชีวิตประจำวัน**

ด้านสวัสดิการสาธารณสุขปโลกในการ ดำรงชีวิตประจำวัน	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ท่านต้องการให้จัดบริการสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และอื่น ๆ ที่จำเป็นอย่างเพียงพอ	4.33	0.80	มากที่สุด
2. ท่านต้องการให้จัดบริการติดตั้งอุปกรณ์ช่วยเหลือและซ่อมแซมที่พักอาศัยผู้สูงอายุในชุมชน	4.20	0.98	มากที่สุด
3. ท่านต้องการให้จัดบริการสาธารณสุขปโลกที่จำเป็น เช่น น้ำดื่มสะอาด น้ำประปา ไฟฟ้า เป็นต้น แก่ผู้สูงอายุในชุมชน	4.36	0.83	มากที่สุด
4. ท่านต้องการให้จัดบริการเจ้าหน้าที่ติดตามตรวจสอบความเป็นอยู่ที่พักอาศัย และระบบสาธารณสุขปโลกของผู้สูงอายุในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	4.28	0.89	มากที่สุด
รวม	4.29	0.81	มาก

จากตาราง 9 พบว่าความต้องการด้านสวัสดิการสาธารณสุขปโลกในการดำรงชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ต้องการบริการสาธารณสุขปโลกที่จำเป็น เช่น น้ำดื่มสะอาด น้ำประปา ไฟฟ้า เป็นต้น แก่ผู้สูงอายุในชุมชนมีความต้องการระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ต้องการบริการสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และอื่น ๆ ที่จำเป็นอย่างเพียงพอ มีระดับความต้องการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ต้องการให้จัดบริการเจ้าหน้าที่ติดตามตรวจสอบความเป็นอยู่ที่พักอาศัย และระบบสาธารณสุขปโลกของผู้สูงอายุในชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีระดับความ

ต้องการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ต้องการบริการติดตั้งอุปกรณ์ช่วยเหลือและซ่อมแซมที่พักอาศัยผู้สูงอายุในชุมชน มีระดับความต้องการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ตามลำดับ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย

ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1.ท่านต้องการให้จัดบริการรักษาพยาบาลผู้สูงอายุในชุมชน	4.28	.90	มาก
2.ท่านต้องการให้จัดแพทย์เข้าบริการตรวจสุขภาพผู้สูงอายุ	4.31	0.92	มาก
3.ท่านต้องการให้หน่วยงานด้านการแพทย์และสาธารณสุขมาแนะนำการดูแลสุขภาพ	4.28	0.87	มาก
4.ท่านต้องการให้จัดสวัสดิการสาธารณสุขแก่ผู้สูงอายุ	4.25	0.96	มาก
5.ท่านต้องการให้จัดสถานบริการสาธารณสุขในชุมชนเพียงพอต่อผู้สูงอายุ	4.19	0.99	มาก
6.ท่านต้องการให้จัดบริการด้านกายภาพบำบัดและการบริหารร่างกาย โดยใช้อุปกรณ์กายภาพบำบัด	4.22	0.99	มาก
7.ท่านต้องการให้จัดบริการทางสุขภาพจิตโดยมีนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ประจำชุมชน	4.12	1.04	มาก
รวม	4.24	0.89	มาก

จากตาราง 10 พบว่าความต้องการด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัยในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ต้องการให้จัดแพทย์เข้าบริการตรวจสุขภาพผู้สูงอายุ มีความต้องการระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ต้องการให้จัดบริการรักษาพยาบาลผู้สูงอายุ ในชุมชน มีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ต้องการให้หน่วยงานด้านการแพทย์และสาธารณสุขมาแนะนำการดูแลสุขภาพ มีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

4.28 ต้องการให้จัดสวัสดิการสาธารณสุขแก่ผู้สูงอายุ มีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ต้องการให้จัดบริการด้านกายภาพบำบัดและการบริหารร่างกาย โดยใช้อุปกรณ์กายภาพบำบัด มีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ต้องการให้จัดสถานบริการสาธารณสุขในชุมชน เพียงพอต่อผู้สูงอายุ มีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ต้องการให้จัดบริการทางสุขภาพจิตโดยมีนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ประจำชุมชน มีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ

ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ท่านต้องการให้จัดบริการที่พักอาศัยหรือบ้านพักผู้สูงอายุในชุมชน	4.13	1.01	มาก
2. ท่านต้องการให้จัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกในที่พักอาศัยที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ	4.20	0.99	มาก
3. ท่านต้องการให้จัดบริการเครื่องมือช่วยในการดำรงชีวิตประจำวันเพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุ	4.18	1.00	มาก
4. ท่านต้องการให้จัดบริการยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ	4.19	1.03	มาก
5. ท่านต้องการให้จัดบริการสถานที่ ในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ	4.20	1.10	มาก
รวม	4.19	0.92	มาก

จากตาราง 11 พบว่าความต้องการด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ มีความต้องการในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ต้องการให้จัดบริการถึงอำนวยความสะดวกในที่พักอาศัยที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ มีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ต้องการให้จัดบริการสถานที่ในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ มีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ต้องการให้จัดบริการยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ มีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ต้องการให้จัดบริการเครื่องมือช่วยในการดำรงชีวิตประจำวันเพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุ มีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ต้องการให้จัดบริการที่พักอาศัยหรือบ้านพักผู้สูงอายุในชุมชน มีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน	ชาย(N=120)		หญิง(N=120)		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	4.22	0.69	4.34	0.67	-1.386	.167
2. โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	3.86	0.92	4.34	0.87	-3.535***	.001
3. โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ	4.36	0.58	4.61	0.64	-2.191*	.030
4. โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ	4.46	0.56	4.57	0.63	-1.021	.309
รวม	4.29	0.66	4.47	0.70		

*นัยสำคัญที่ระดับ 0.05

***นัยสำคัญที่ระดับ 0.001

จากตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชรระหว่างเพศชายกับเพศหญิง พบว่าเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 โดยเพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าเพศชาย และเพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าเพศชายต่อโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชรระหว่างอายุ 60ปี- 69 ปีกับอายุ70ปีขึ้นไป

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน	60 -69ปี(N=120)		70ปีขึ้นไป(N=120)		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	4.35	0.69	4.20	0.66	1.6612	0.098
2. โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	4.25	0.90	4.03	0.94	1.6096	0.109
3. โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ	4.68	0.59	4.38	0.63	2.8085**	0.006
4. โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ	4.64	0.60	4.42	0.60	2.0454*	0.043
รวม	4.48	0.70	4.26	0.71		

*นัยสำคัญที่ระดับ 0.05

**นัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชรผู้สูงอายุระหว่าง 60ปี - 69 ปีกับอายุ70 ปีขึ้นไป พบว่าผู้สูงอายุระหว่าง 60ปี - 69 ปีกับอายุ70 ปีขึ้นไปมีความพึงพอใจต่อโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยผู้สูงอายุระหว่าง 60ปี - 69 ปีมีความพึงพอใจมากกว่าผู้สูงอายุ 70 ปีขึ้นไปและผู้สูงอายุระหว่าง 60ปี - 69 ปีกับอายุ70 ปีขึ้นไปมีความพึงพอใจต่อโครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยผู้สูงอายุระหว่าง 60ปี - 69 ปี มีความพึงพอใจมากกว่าผู้สูงอายุ 70 ปีขึ้นไป

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร จำแนกตามระดับการศึกษา

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน	ระดับการศึกษา								F	Sig	เปรียบเทียบรายคู่
	ไม่ได้เรียน		ประถม		มัธยม		สูงกว่ามัธยม				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1 โครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	4.28	0.83	4.28	0.69	4.36	0.53	4.08	0.49	0.53	0.665	
2 โครงการส่งเสริมสุขภาพ	4.20	1.01	4.27	0.75	4.17	0.72	2.27	1.01	21.34***	0.000	4 แตกต่างกับ
3 โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ	4.56	0.82	4.56	0.60	4.29	0.63	4.00	0.00	1.35	0.261	1,2,3
4 โครงการจัดงานวันกตัญญู	4.54	0.73	4.60	0.59	4.31	0.58	4.00	0.00	2.25	0.086	

***นัยสำคัญที่ระดับ 0.001

จากตาราง 14 พบว่าผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันในโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ โดยมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 ส่วนโครงการอื่นๆมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน จากการเปรียบเทียบรายคู่พบว่าผู้สูงอายุที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ผู้สูงอายุที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและผู้สูงอายุที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจ แตกต่างกับกับผู้สูงอายุที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาล ตำบลกำแพงเพชร จำแนกตามรายได้

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน	รายได้								F	Sig	เปรียบเทียบรายคู่
	ไม่แน่นอน		ต่ำกว่า5,000		5,000-10,000		มากกว่า10,000				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(4)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1 โครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	4.36	0.64	4.12	0.82	4.42	0.68	3.99	0.44	4.49**	0.004	1และ3 แตกต่างกับ 2และ4
2 โครงการส่งเสริมสุขภาพ	4.34	0.77	4.14	0.74	4.47	0.74	3.20	1.02	18.93***	0.000	4 แตกต่างกับ 1,2,3
3 โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ	4.58	0.57	4.42	0.88	4.59	0.57	4.13	0.52	2.09	0.104	
4 โครงการจัดงานวันกตัญญู	4.73	0.53	4.20	0.77	4.57	0.55	4.17	0.45	6.18***	0.001	1และ3 แตกต่างกับ 2และ4

**นัยสำคัญที่ระดับ 0.01

***นัยสำคัญที่ระดับ 0.001

จากตาราง 15 พบว่าผู้สูงอายุที่มีรายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันในโครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 ส่วนโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ในโครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่แน่นอนมีความพึงพอใจแตกต่างกันกับผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และผู้สูงอายุที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท ส่วนผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทมีความพึงพอใจแตกต่างกันกับผู้สูงอายุที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท นอกจากนี้ผู้สูงอายุที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท มีความพึงพอใจแตกต่างกันกับผู้สูงอายุที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท สำหรับโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทมีความพึงพอใจแตกต่างกันกับผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่แน่นอน รวมทั้งผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทและผู้สูงอายุที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท และในโครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุนั้น ผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่แน่นอน มีความพึงพอใจแตกต่างกันกับผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทและผู้สูงอายุที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท ส่วนผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทมีความพึงพอใจแตกต่างกันกับผู้สูงอายุที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท นอกจากนี้ผู้สูงอายุที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท มีความพึงพอใจแตกต่างกันกับผู้สูงอายุที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทอีกด้วย

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง

ความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ชาย(N=120)		หญิง(N=120)		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านสวัสดิการสาธารณสุขปโภคในการดำรงชีวิตประจำวัน	4.19	0.79	4.39	0.81	-1.869	0.063
2.ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย	4.10	0.83	4.37	0.93	-2.357*	0.019
3.ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ	4.09	0.84	4.27	1.00	-1.457	0.146
รวม	4.13	0.82	4.34	0.91		

*นัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชรระหว่างเพศชายกับเพศหญิง พบว่าเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงมีความต้องการด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัยมากกว่าเพศชาย

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ระหว่างอายุ 60ปี - 69 ปีกับอายุ 70 ปีขึ้นไป

ความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	60 -69ปี(N=120)		70ปีขึ้นไป(N=120)		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านสวัสดิการสาธารณสุขปโภคในการดำรงชีวิตประจำวัน	4.33	0.82	4.25	0.80	.779	0.437
2.ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย	4.26	0.85	4.21	0.93	.383	0.702
3.ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ	4.18	0.94	4.19	0.91	-0.84	0.933
รวม	4.26	0.87	4.22	0.88		

*นัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตาราง 17 พบว่าผู้สูงอายุ 60ปี - 69 ปีกับอายุ70 ปีขึ้นไปมีความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร จำแนกตามระดับการศึกษา

ความต้องการ ได้รับการ ส่งเสริม คุณภาพชีวิต	ระดับการศึกษา								F	Sig	เปรียบเทียบ รายคู่
	ไม่ได้เรียน		ประถม		มัธยม		สูงกว่า มัธยม				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1 ด้านสวัสดิการ สาธารณสุขปโคค	4.58	0.77	4.29	0.81	4.27	0.71	3.86	0.98	2.49	0.061	
2 ด้านสวัสดิการ สุขภาพอนามัย	4.36	0.97	4.24	0.92	4.32	0.60	3.74	0.70	1.69	0.169	
3 ด้านสวัสดิการ เกี่ยวกับที่พัก อาศัย	4.27	0.95	4.15	0.96	4.32	0.73	4.06	0.82	0.42	0.737	

*นัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตาราง 18 พบว่าผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร จำแนกตามระดับรายได้

ความต้องการ ได้รับการ ส่งเสริม คุณภาพชีวิต	รายได้								F	Sig	เปรียบเทียบ รายคู่
	ไม่แน่นอน		ต่ำกว่า5,000		5,000-10,000		มากกว่า10,000				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1 ด้านสวัสดิการ สาธารณสุขโลก	4.27	0.81	4.36	0.83	4.42	0.77	4.01	0.78	2.22	0.087	
2 ด้านสวัสดิการ สุขภาพอนามัย	4.19	1.01	4.16	0.84	4.35	0.83	4.24	0.72	0.53	0.663	
3 ด้านสวัสดิการ เกี่ยวกับที่พัก อาศัย	4.11	1.01	4.04	0.92	4.28	0.89	4.38	0.72	1.35	0.258	

*นัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตาราง 19 พบว่าผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร

1. ผู้สูงอายุต้องการให้แพทย์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เข้ามาตรวจสุขภาพประจำปี ติดตามดูแลผู้สูงอายุที่บ้านพักอาศัย กรณีผู้สูงอายุที่ไม่สามารถเดินทางมาสถานพยาบาลได้ รวมทั้งการแนะนำการดูแลและรักษาสุขภาพ และข้อมูลทางการแพทย์ เป็นต้น
2. ผู้สูงอายุต้องการ เพิ่มเบี้ยยังชีพจาก 500 บาท ที่รับอยู่ในปัจจุบัน เป็น 1,000 บาท เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น
3. ผู้สูงอายุต้องการให้เทศบาลตำบลกำแพงเพชร ส่งเสริมอาชีพให้กับผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสในการทำงานให้กับผู้สูงอายุ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและศึกษาความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและหญิงที่อาศัยและมีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา จำนวน 240 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) สถิติทดสอบความแปรปรวนเอฟ (F-test) และการทดสอบค่าเฉลี่ยเชิงพหุ (Multiple Comparison) ด้วยวิธีการ LSD

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มี ระดับการศึกษาประถมศึกษา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้วยตนเอง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่แน่นอน ส่วนใหญ่มีรายได้พอกินพอใช้ไม่มีเหลือหากรายได้ไม่เพียงพอก็จะขอเพิ่มจากบุตรหรือคู่สมรส ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับครอบครัวตัวเองและได้รับความอบอุ่นจากบุตรหลานในระดับมากที่สุด

2. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร

ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชรอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โครงการจัดวันกตัญญูผู้สูงอายุ มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 รองลงมาโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีระดับความ

พึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ตามลำดับ

โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ความพึงพอใจต่อโครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ในช่วงวันที่ 1-30 พฤศจิกายน มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ขั้นตอนการรับขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุมีความสะดวก และรวดเร็ว มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 สถานที่ในการรับขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความเหมาะสมมีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 วิธีการรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยการ โอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการ มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุทราบรายละเอียดการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ตามลำดับ

โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ

ความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่ของเทศบาลมีความรู้ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 กิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและการตรวจประเมินภาวะสุขภาพผู้สูงอายุมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 สถานที่ในการจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุมีความเหมาะสมมีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ระยะเวลาในการจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเดือนละ 1 ครั้ง ในวันจันทร์สัปดาห์แรกของเดือนมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ตามลำดับ

โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ

ความพึงพอใจต่อโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ **อยู่ในระดับมากที่สุด** มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สถานที่ตั้งของชมรมผู้สูงอายุ บริเวณศาลาการเปรียญ วัดเขาคมน้ำมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุเดือนละ 1 ครั้ง มีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 เจ้าหน้าที่ของเทศบาล มีความรู้ ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ ในการปฏิบัติงาน มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 การเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุ พบปะพูดคุยและทำกิจกรรมร่วมกันมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ตามลำดับ

โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ

ความพึงพอใจต่อโครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ **อยู่ในระดับมากที่สุด** มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สถานที่จัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุบริเวณ ศูนย์อาหารเทศบาลตำบลกำแพงเพชร มีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 กิจกรรมรดน้ำคำหัวและการมอบของขวัญในการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 การจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุในวันที่ 12 เมษายน 2554 มีความเหมาะสมมีระดับความ พึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุทราบถึง การจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ อย่างทั่วถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ตามลำดับ

จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจพบว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชรแตกต่างกันดังนี้

เมื่อจำแนกกลุ่มตามเพศพบว่า เพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าเพศชาย ในโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุและโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านอายุพบว่าผู้สูงอายุระหว่างอายุ 60ปี - 69 ปีมีความพึงพอใจต่อโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุมากกว่าผู้สูงอายุอายุ 70 ปีขึ้นไปโดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และผู้สูงอายุระหว่างอายุ 60ปี - 69 ปี มีความพึงพอใจต่อโครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุมากกว่าผู้สูงอายุอายุ 70 ปีขึ้นไปโดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

นอกจากนี้ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 ในโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ พบว่าผู้สูงอายุที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ผู้สูงอายุที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและผู้สูงอายุที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจ แตกต่างกับกับผู้สูงอายุที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา ในด้านรายได้ พบว่าผู้สูงอายุที่มีรายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันในโครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 ส่วนโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

3. ความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร

ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา มีความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านสวัสดิการสาธารณสุขปกเื้อในการดำรงชีวิตประจำวัน มีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 รองลงมาด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัยมีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ มีระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความต้องการพบว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร มีความต้องการการได้รับสวัสดิการแตกต่างกันเมื่อจำแนกกลุ่มตามเพศ โดยเพศหญิงมีความต้องการด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัยมากกว่าเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้จากการทำงานด้วยตนเอง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่แน่นอน พอกินพอใช้ ไม่มีเหลือเมื่อได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุจากเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ได้แก่ โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุและโครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ จึงทำให้ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจมากเมื่อได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในแต่ละโครงการดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของญาณี นาคพงษ์ (2543) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกประเภทสามัญของศูนย์บริการผู้สูงอายุวัดสุวรรณดาราม จำนวน 141 คน พบว่าผู้สูงอายุมีความพึงพอใจของศูนย์บริการผู้สูงอายุวัดสุวรรณดาราม ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชรระหว่างเพศชายกับเพศหญิงพบว่าเพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นวลจันทร์ เภาประเสริฐ (2540) ได้ทำการศึกษาผู้สูงอายุที่เข้ารับการสงเคราะห์ประเภทสามัญในสถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแคกรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน พบว่าผู้สูงอายุเพศหญิงมีความพึงพอใจในบริการสูงกว่าผู้สูงอายุเพศชาย

ความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 โดยมีความต้องการด้านสวัสดิการสาธารณสุขปโภคในการดำรงชีวิตประจำวันมากที่สุด รองลงมาด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย และด้านสวัสดิการเกี่ยวกับ ที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ ตามลำดับ โดยผู้สูงอายุมีความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ต้องการให้จัดแพทย์เข้าบริการตรวจสุขภาพผู้สูงอายุ ต้องการให้จัดบริการรักษาพยาบาลผู้สูงอายุในชุมชน ต้องการให้หน่วยงานด้านการแพทย์และสาธารณสุขมาแนะนำการดูแลสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อมริสา ตันสถิตย์ (2545) ได้ศึกษาความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุชุมชน หมู่ 16 เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าปัญหาด้านบริการสังคมของผู้สูงอายุ ได้แก่ ปัญหาสุขภาพอนามัย ตลอดจนขาดบุคลากรทางการแพทย์เข้าเยี่ยมบ้าน ส่วนความต้องการบริการสวัสดิการสังคม ได้แก่ ต้องมีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่เข้าไปในชุมชน แนะนำเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และต้องการโทรศัพท์ติดต่อเมื่อเจ็บป่วยหรือแจ้งฉุกเฉิน ผลการเปรียบเทียบความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ระหว่างอายุ 60ปี - 69 ปีกับ

อายุ 70 ปีขึ้นไปพบว่ามีความต้องการได้รับสวัสดิการในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สิริกันยา ปานพวงศรี (2543) ได้ศึกษาการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของภาครัฐในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือผู้สูงอายุเพศชายและหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 1 ปีขึ้นไป โดยการใช้แบบสอบถามจำนวน 200 คน และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการของผู้สูงอายุในการได้รับบริการจากรัฐ

จากการศึกษาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและศึกษาความต้องการการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา ข้อมูลจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา ต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้การดำเนินงานของเทศบาลตำบลกำแพงเพชรต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชรทั้ง 4 โครงการในระดับมาก โครงการที่ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่าเทศบาลตำบลกำแพงเพชรควรปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพและมีความทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

2. ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชรมากกว่าเพศชาย โดยเฉพาะโครงการ

ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เห็นได้ว่าเพศหญิงให้ความสำคัญต่อการดูแลสุขภาพมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ผู้สูงอายุที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้แตกต่างกัน ก็จะมีความพึงพอใจแตกต่างกัน จากประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าเทศบาลตำบลกำแพงเพชรควรสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ โดยเพิ่มความหลากหลายของโครงการและกิจกรรม โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุให้มากยิ่งขึ้น

3. ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุน้อยกว่าผู้สูงอายุที่ไม่ได้เรียนหนังสือ รวมทั้งผู้สูงอายุที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ดังนั้นเทศบาลตำบลกำแพงเพชรควรพัฒนาคุณภาพการบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ สันทนาากลุ่ม (Focus Group) นอกเหนือการใช้แบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก เพื่อจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึงตรงตามความต้องการ

2. ควรศึกษาวิจัยถึงวิธีการรวมกลุ่มและการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มต่างๆ เช่น การร่วมกลุ่มด้านการแพทย์ และสาธารณสุข ด้านการประกอบอาชีพหรือรายได้เสริม ด้านกิจกรรมทางสังคม และศาสนา เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กานตวีร์ โชครัตน์ชัย. 2548 . ความต้องการสวัสดิการของทหารกองประจำการ ศูนย์ต่อสู้
ป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบก. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขายุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- เกียรติยศ เอี่ยมคงเอก. 2546 . การบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษาในทรศนะบุคลลากรโรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม. ภาคนิพนธ์
คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏพระนคร.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงาน. (2549).
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2549–2554.
- คณะวิชาการ. 2550 . รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ : พีรพาส.
- จิรพรรณ กาญจนจิตรรา. 2541 . การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จันทร์เพ็ญ อมรเลิศวิทย์. 2547 . การจัดองค์การทางสังคม. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ญาติ นาคพงษ์. 2543 . ความพึงพอใจผู้สูงอายุในชุมชน : ศึกษาบริการผู้สูงอายุวัดสุวรรณดาราม
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากร
ศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นายกรัฐมนตรี, สำนัก. 2547 . กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตาม
พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวง
คมนาคมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการ
คุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการอำนวยความสะดวกและความ
ปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในยานพาหนะ ตามมาตรา 11(5)(6) และการช่วยเหลือ
ด้านค่าโดยสารตามความเหมาะสม. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนที่ 99 ง ลง 8
ก.ย.2547.
- . 2547. กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ
พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็น
หน่วยงานรับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การ
ส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกสถานที่
ท่องเที่ยวและการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ตามมาตรา 11(13). ราชกิจจา
นุเบกษา เล่ม 121 ตอนที่ 110 ง ลง 1 ต.ค.2547.

- , 2547 . กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กรมประชาสัมพันธ์หน่วยงานกลางในการเผยแพร่สื่อเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตลอดจนรณรงค์ให้ประชาชนและสื่อมวลชนให้เห็นความสำคัญของผู้สูงอายุในรูปแบบต่างๆ ตามมาตรา 11,23 และ24. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนที่ 87 ง ลง 4 ส.ค. 2547.
- , 2547 . กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพและฝึกอาชีพที่เหมาะสม ตามมาตรา 11(3). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนที่ 106 ง ลง 27 ก.ย.2547)
- , 2548 . กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร รวมทั้ง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุในการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ตามมาตรา 11 (5) (11). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 109 ง ลง 30 ก.ย.2548)
- , 2548 . กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการศึกษาและข้อมูลข่าวสารการดำเนินชีวิตตามมาตรา 11(2). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 45 ง 7 มิ.ย.48)
- , 2548 . กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ ตามมาตรา 11 (1). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 81 ง ลง 29 ก.ย.2548.

- , 2548 .กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงยุติธรรมหน่วยงาน รับผิดชอบในเรื่อง การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องทางคดีตาม มาตรา 11(9). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 90 ง ลง 19 ก.ย.2548.
- นวลจันทร์ เงามประเสริฐ. 2540 . ความพึงพอใจในการบริการของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชรา บ้านบางแค. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นันทา เล็กสวัสดิ์. 2531 . ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาลของโรงพยาบาลมหาราชนคร เชียงใหม่. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุหงา สารัตน์. 2543 . ปัญหาและความต้องการของกลุ่มผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชู โสดา. 2545 . การวางแผนและการบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : ราชภัฏจันทรเกษม.
- บุษยมาส สินธุประมา. 2539 . สังคมวิทยาความสูงอายุ. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์สมพรการพิมพ์.
- ประไพ น้อยจ้อย. 2540 . การศึกษาความต้องการพยาบาลของผู้ป่วยสูงอายุที่รับไว้รักษาในแผนก อายุรกรรม ตามการรับรู้ของผู้ป่วยและของพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาริชาติ คำคำ. 2542 . ความต้องการบริการผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พสุ เดชะรินทร์. 2544 . เส้นทางจากกลยุทธ์สู่การปฏิบัติด้วย Balanced Scorecard และ Key Performance. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พิจิต ฤทธิจรูญ. 2547 . การวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : เฮ้าส์ ออฟ เคอร์มีส์.
- พิทักษ์ ตรุษทิม. 2538 . ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการงานทะเบียนศึกษาเฉพาะกรณี สำนักทะเบียน. มหาวิทยาลัยเกริก
- พิสมัย สุโขดม โขติ. 2550 . ความต้องการทางการพยาบาลของผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้และของผู้ดูแล : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน มหาวิทยาลัย นเรศวร.
- พระนคร, มหาวิทยาลัยราชภัฏ.สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา. 2550 . คู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์ และ ภาคนิพนธ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

- มัลลิกา ปิ่นรารัชนนท์. 2547 . การสนับสนุนทางสังคม การบรรลุลงานตามขั้นพัฒนาการและ
บทบาทในสังคมของผู้สูงอายุในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- วัลลภา ชายหาด .2532 .ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบริการสาธารณสุขด้านรักษาความ
สะอาดของกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร เกตุสิงห์. 2543 . สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : ปกเจริญผล.
- สายสวาท เกตราสุวรรณ. 2542 . ความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ :
ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาประชากรศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุวิมล ว่องวานิช. 2550 . การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมนึก แสงเขียว. 2544 . การจัดสวัสดิการสังคมของรัฐเกี่ยวกับผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมพร ตั้งสะสม. 2537 . ความพึงพอใจของลูกค้าในการรับบริการของธนาคารกรุงไทย จำกัด .
ภาคนิพนธ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมยศ นาวิการ. 2536 . การบริหาร. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.
- สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ.2547.
ผู้สูงอายุ : ชุมทรัพย์ทางปัญญา. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์.
- , 2546 . ผู้สูงอายุในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์.
- , 2547 . ผู้สูงอายุเป็นหลักชัยของครอบครัว. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความ
มั่นคงของมนุษย์.
- , 2546 . พระราชบัญญัติการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546.
กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- , 2546 . พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์.
- , 2547 . รายงานวิจัยเรื่องโครงการการประเมินผลการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ
สำหรับผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

- , 2547 . กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กรมประชาสัมพันธ์หน่วยงานกลางในการเผยแพร่สื่อเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตลอดจนรณรงค์ให้ประชาชนและสื่อมวลชนให้เห็นความสำคัญของผู้สูงอายุในรูปแบบต่างๆ ตามมาตรา 11,23 และ24. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนที่ 87 ง ลง 4 ส.ค. 2547.
- , 2547 . กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพและฝึกอาชีพที่เหมาะสม ตามมาตรา 11(3). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนที่ 106 ง ลง 27 ก.ย.2547)
- , 2548 . กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร รวมทั้ง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุในการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ตามมาตรา 11 (5) (11). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 109 ง ลง 30 ก.ย.2548)
- , 2548 . กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการศึกษาและข้อมูลข่าวสารการดำเนินชีวิตตามมาตรา 11(2). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 45 ง 7 มิ.ย.48)
- , 2548 . กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ ตามมาตรา 11 (1). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 81 ง ลง 29 ก.ย.2548.

----- . 2546 . รายงานสรุปผลการปฏิบัติการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อกำหนดบทบาท ทิศทาง และแนวทางการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

----- . 2547 . สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย.พ.ศ.2546. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

----- . 2550 . สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย.พ.ศ.2549. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

สิริกัญญา ปานพวงศรี. 2543. การจัดสวัสดิการของรัฐแก่ผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุปัญญา ไชยชาญ.2548 . การบริหารการผลิต = **Production management** .กรุงเทพฯ : พี.เอ.ลีฟวิ่ง

อมริสา ตันสถิตย์. 2545 . การศึกษาปัญหาและความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

ชุมชน หมู่ 16 เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต

สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อรกมล ผลอ่อน. 2551 . ความต้องการของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะของเทศบาลเมือง

ทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช.สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร มหาวิทยลัยสงขลานครินทร์

อุบลรัตน์ เฟื่องสถิตย์. 2546 . จิตวิทยาผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของ

เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา “การดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา” แบ่งออกเป็น 5 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ภูมิหลังของครอบครัว

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 4 ด้าน ดังนี้

1. โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
2. โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
3. โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ
4. โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 4 ความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสวัสดิการสาธารณสุขปโภคในการดำรงชีวิตประจำวัน
2. ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย
3. ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีโดยไม่มีถูกหรือผิด

ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้จะไม่มีการเปิดเผยต่อท่านแต่ประการใด ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางธิดารัตน์ ศิริสกุล

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : กรุณาเติมคำในช่องว่างให้สมบูรณ์หรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม 1. ชาย 2. หญิง

2. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม
 1. 60-69 ปี 2. 70-79 ปี 3. อายุ 80 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ 1. ไม่ได้เรียนหนังสือ	☐ 2. ประถมศึกษา
☐ 3. มัธยมศึกษา	☐ 4. อาชีวศึกษา
☐ 5.ปริญญาตรี	☐ 6.ปริญญาโท
☐ 7.ปริญญาเอก	☐ 8. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ท่านมีรายได้มากที่สุดมาจาก (หรือตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. บุตรหลาน	☐ 2. เงินบำนาญ
☐ 3. ญาติพี่น้อง	☐ 4. ทำงานด้วยตนเอง
☐ 5. ค่าเช่า, ดอกเบี้ย	☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ท่านมีรายได้ประมาณเดือนละ

☐ 1. ไม่มีรายได้ที่แน่นอน	☐ 2. ต่ำกว่า 5,000 บาท
☐ 3. 5,001-10,000 บาท	☐ 4. 10,001-15,000 บาท
☐ 5. 15,001-20,000 บาท	☐ 6. 20,001-25,000 บาท
☐ 7. 25,001-30,000 บาท	☐ 8. มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

6. รายได้ของท่านเพียงพอกับค่าใช้จ่ายหรือไม่

☐ 1. เพียงพอ	☐ 2. ไม่เพียงพอ
-------------------------------------	--

7. รายได้ต่อเดือนของท่านมีเหลือเก็บออมบ้างหรือไม่

1. พอกินพอใช้ไม่มีเหลือ

2. มีเหลือเก็บเล็กน้อย

3. มีเหลือเก็บทุกเดือน

8. กรณีที่รายได้ต่อเดือนของท่านไม่เพียงพอกับรายจ่าย ท่านทำอย่างไร

1. ขอบอกบุตรหรือคู่สมรส

2. หารายได้พิเศษด้วยตนเอง

3. กู้ยืมเงินผู้อื่น

4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 ภูมิหลังของครอบครัว

9. ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่กับครอบครัวของใคร

1. ครอบครัวตัวเอง

2. ครอบครัวของบุตรหลาน

3. ครอบครัวของญาติพี่น้อง

4. อยู่ตามลำพังตัวคนเดียว

5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

10. ท่านคิดว่าท่านได้รับความอบอุ่นจากบุตรหลานของท่านมากน้อยเพียงใด

1. มากที่สุด

2. มาก

3. ปานกลาง

4. น้อย

5. น้อยที่สุด

6. ไม่ได้ได้รับความอบอุ่นจากบุตรหลาน

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบล

กำแพงเพชร

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก
- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด

1. โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
1.ขั้นตอนการรับขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุมีความสะดวก และรวดเร็ว						
2.การยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในช่วงวันที่ 1-30 พฤศจิกายน มีความเหมาะสม						
3.เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุทราบรายละเอียดการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง						
4.เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการ						

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
5.สถานที่ในการรับขึ้นทะเบียนเบี่ยงชีพผู้สูงอายุมีความเหมาะสม						
6.วิธีการรับเบี่ยงชีพผู้สูงอายุโดยการโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารมีความเหมาะสม						
7.ท่านมีความพึงพอใจต่อโครงการสงเคราะห์เบี่ยงชีพผู้สูงอายุในภาพรวม						

2. โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ (ถ้าหากท่านไม่ได้เข้าร่วมโครงการไม่ต้องตอบคำถามนี้)

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
1.กิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและการตรวจประเมินภาวะสุขภาพผู้สูงอายุมีความเหมาะสม						
2.ระยะเวลาในการจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเดือนละ 1 ครั้ง ในวันจันทร์สัปดาห์แรกของเดือนมีความเหมาะสม						
3.เจ้าหน้าที่ของเทศบาลมีความรู้ ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน						

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
4.สถานที่ในการจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุมีความเหมาะสม						
5.ท่านมีความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในภาพรวม						

3. โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ (ถ้าหากท่านไม่ได้เข้าร่วมโครงการไม่ต้องตอบคำถามนี้)

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
1.การเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุพบปะพูดคุยและทำกิจกรรมร่วมกันมีความเหมาะสม						
2.ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุเดือนละ 1 ครั้ง มีความเหมาะสม						
3.เจ้าหน้าที่ของเทศบาลมีความรู้ ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน						
4.สถานที่ตั้งของชมรมผู้สูงอายุบริเวณศาลาการเปรียญวัดเขาคงน้ำมีความเหมาะสม						
5.ท่านมีความพึงพอใจต่อโครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ						

4.โครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ(ถ้าหากท่านไม่ได้เข้าร่วมโครงการไม่ต้องตอบคำถามนี้)

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
1.กิจกรรมรดน้ำดำหัวและการมอบของขวัญในการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุมีความเหมาะสม						
2.การจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุในวันที่ 12 เมษายน 2554 มีความเหมาะสม						
3.เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุทราบถึงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง						
4.เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการ						
5.สถานที่จัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุบริเวณศูนย์อาหารเทศบาลตำบลกำแพงเพชร มีความเหมาะสม						
6.ท่านมีความพึงพอใจต่อโครงการจัดงานวันกตัญญูผู้สูงอายุ ในภาพรวม						

ส่วนที่ 4 ความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเพชร
คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

- 1 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับ น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับ น้อย
- 3 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 4 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับ มาก
- 5 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับ มากที่สุด

1. ด้านสวัสดิการสาธารณสุขปกในการดำรงชีวิตประจำวัน

ข้อความ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.ท่านต้องการให้จัดบริการสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และอื่น ๆ ที่จำเป็นอย่างเพียงพอ					
2.ท่านต้องการให้จัดบริการติดตั้งอุปกรณ์ช่วยเหลือและซ่อมแซมที่พักอาศัยผู้สูงอายุในชุมชน					
3.ท่านต้องการให้จัดบริการสาธารณสุขปกที่จำเป็น เช่น น้ำดื่ม สะอาด น้ำประปา ไฟฟ้า เป็นต้นแก่ผู้สูงอายุในชุมชน					
4. ท่านต้องการให้จัดบริการเจ้าหน้าที่ติดตามตรวจสอบความเป็นอยู่ที่พักอาศัย และระบบสาธารณสุขปกของผู้สูงอายุในชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

2. ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย

ข้อความ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.ท่านต้องการให้จัดบริการรักษาพยาบาลผู้สูงอายุในชุมชน					
2.ท่านต้องการให้จัดแพทย์เข้าบริการตรวจสุขภาพผู้สูงอายุ					
3.ท่านต้องการให้หน่วยงานด้านการแพทย์และสาธารณสุขมาแนะนำการดูแลสุขภาพ					
4.ท่านต้องการให้จัดสวัสดิการสาธารณสุขแก่ผู้สูงอายุ					
5.ท่านต้องการให้จัดสถานบริการสาธารณสุขในชุมชนเพียงพอต่อผู้สูงอายุ					
6.ท่านต้องการให้จัดบริการด้านกายภาพบำบัดและการบริหารร่างกาย โดยใช้อุปกรณ์กายภาพบำบัด					
7.ท่านต้องการให้จัดบริการทางสุขภาพจิตโดยมีนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ประจำชุมชน					

3.ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ

ข้อความ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.ท่านต้องการให้จัดบริการที่พักอาศัยหรือบ้านพักผู้สูงอายุในชุมชน					
2. ท่านต้องการให้จัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกในที่พักอาศัยที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ					
3. ท่านต้องการให้จัดบริการเครื่องมือช่วยในการดำรงชีวิตประจำวันเพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุ					
4.ท่านต้องการให้จัดบริการยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ					
5.ท่านต้องการให้จัดบริการสถานที่ในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ					

ส่วนที่ 5 ความต้องการได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในด้านอื่นๆ

คำชี้แจง : ท่านสามารถแสดงความคิดเห็น ได้อย่างเสรี โดยไม่มีถูกหรือผิด ซึ่งคำถามดังต่อไปนี้

จะเป็นแนวทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อท่านในอนาคต

ท่านมีความต้องการการได้รับสวัสดิการผู้สูงอายุในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

**ค่าความเชื่อมั่น
(Reliability)**

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	13	43.3
	Excluded ^a	17	56.7
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.926	39

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล

นางฉัตรรัตน์ ศิริสกุล

รหัสประจำตัวนักศึกษา

5210521528

วุฒิการศึกษา

วุฒิ

ชื่อสถาบัน

ปีที่สำเร็จการศึกษา

บริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พ.ศ. 2542

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

บุคลากร 6ว เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัษฎุมิ จังหวัดสงขลา